

**UCHWAŁA NR XXII/168/26
RADY GMINY REWAL**

z dnia 29 stycznia 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rewal
na lata 2026 – 2030.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153; zm.: Dz. U. z 2025 r. poz. 1436.) oraz art. 16b, 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.) Rada Gminy Rewal uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rewal na lata 2026 – 2030, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rewal.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
Rewal

Wanda Szukała - Błachuta

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY REWAL
NA LATA 2026-2030**

Rewal, listopad 2025

Załącznik do uchwały nr XXII/168/26 Rady Gminy Rewal z dnia 29.01.2026r.
w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy
Rewal na lata 2026 – 2030.

Adnotacja:

Usuwanie barier i zapewnienie dostępności dla wszystkich obywateli, w tym przede wszystkich osób doświadczających trudności w mobilności czy percepcji, stanowi jedno z kluczowych zadań państwa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Dokument został opracowany zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 i standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027. Mając na uwadze dostosowane dla osób z niepełnosprawnością wzroku tekst dokumentu nie został wyjustowany, zastosowano czcionkę bezszeryfową, odpowiednią interlinię oraz opisy alternatywne do map i grafik.

Spis treści

Wprowadzenie	4
Podstawa prawna	4
Ogólna charakterystyka gminy Rewal	6
Uwarunkowania społeczne	9
Ludność i zmiany demograficzne	9
Bezrobocie	13
Ochrona zdrowia	15
Bezpieczeństwo	18
Edukacja	20
Kultura i sport	22
Organizacje III sektora	25
Podmioty ekonomii społecznej	29
Gospodarka	30
Zasoby przyrodnicze i turystyczne	32
Charakterystyka pomocy społecznej	38
Beneficjenci pomocy społecznej	38
Pomoc finansowa i niefinansowa	40
Powody korzystania z pomocy społecznej	43
Dożywianie	44
Usługi opiekuńcze	45
Asystent rodziny	52
Uzależnienia i przemoc domowa	54
Zdiagnozowane problemy społeczne w gminie Rewal	58
Analiza SWOT	62
Prognoza zmian w zakresie objętym Strategią	66
Cele strategiczne i operacyjne	68
Spójność z lokalnymi, regionalnymi, krajowymi i europejskimi dokumentami strategicznymi	69
Kierunki działań w ramach polityki społecznej	72
System zarządzania, monitoringu i ewaluacji	81
Spis map, schematów, tabel, wykresów	82

Wprowadzenie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rewal na lata 2026–2030 stanowi kluczowy dokument planistyczny, określający kierunki działań samorządu lokalnego w obszarze polityki społecznej. Jej celem jest stworzenie spójnego systemu wsparcia, który umożliwi skuteczne reagowanie na potrzeby mieszkańców, przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz wspieranie rozwoju kapitału społecznego w gminie.

Dokument został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji społecznej gminy, analizę problemów oraz konsultacje z mieszkańcami, przedstawicielami instytucji publicznych, organizacji pozarządowych i lokalnych liderów. Strategia uwzględnia zarówno uwarunkowania lokalne, jak i wyzwania wynikające z procesów demograficznych, ekonomicznych i społecznych zachodzących w skali kraju i regionu.

Wdrażanie Strategii będzie oparte na zasadach partnerstwa, partycypacji społecznej, równości szans oraz zrównoważonego rozwoju. Zakłada się, że realizacja celów strategicznych przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, wzmocnienia więzi społecznych oraz zwiększenia poczucia bezpieczeństwa i wspólnoty.

Strategia obejmuje okres pięciu lat – od 2026 do 2030 roku – i będzie podlegała regularnej ewaluacji, aby zapewnić jej aktualność i skuteczność w reagowaniu na zmieniające się warunki społeczno-gospodarcze. Jest ona spójna z nadrzędnymi dokumentami planistycznymi gminy, w tym ze Strategią Rozwoju Gminy Rewal, a także z dokumentami krajowymi i regionalnymi w zakresie polityki społecznej.

Podstawa prawna

Podstawą prawną opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rewal na lata 2026-2030 jest ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.), a jej struktura odpowiada logice procesu strategicznego i jednocześnie wypełnia zalecenia art. 16 b ust. 2 wspomnianej ustawy w zakresie zawartości dokumentu, tj.:

1. diagnozę sytuacji społecznej,
2. prognozę zmian w zakresie objętym strategią,
3. określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz ram finansowych i wskaźników działań.

Do aktów prawnych regulujących treść Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rewal na lata 2026-2030 można zaliczyć ponadto:

- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawę z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych,
- ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawę z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych.

Ogólna charakterystyka gminy Rewal

Gmina Rewal to gmina wiejska położona w północnej części powiatu gryfickiego, w województwie zachodniopomorskim. Sąsiaduje z gminami: Karnice i Trzebiatów (powiat gryficki) oraz Dziwnów i Świerżno (powiat kamieński). Zajmuje powierzchnię około 41,13 km². Jest jedną z najmniejszych gmin w regionie, zarówno pod względem powierzchni, jak i liczby mieszkańców. Na koniec grudnia 2024 r. gminę zamieszkiwało 3 621 mieszkańców.

Mapa 1 Położenie gminy Rewal

Źródło: <https://www.google.com/search>

W skład gminy wchodzi 7 sołectw/miejscowości: m.in. Niechorze, Pobierowo, Pogorzelica, Pustkowo, Trzęsacz, Śliwin oraz siedziba gminy – wieś Rewal.

Fotografia 1 Sołectwa w gminie Rewal

Źródło: <https://rewal.pl/mapa-r/>

Jednym z kluczowych walorów gminy jest jej położenie nad brzegiem Morza Bałtyckiego oraz atrakcyjne walory przyrodnicze i krajobrazowe. W związku z tym turystyka odgrywa dominującą rolę w gospodarce lokalnej, zarówno jako źródło dochodu, jak i pracy sezonowej. Dodatkowo na terenie gminy występują również obszary rolnicze i leśne, co wpływa na strukturę użytkowania ziemi.

Z południowo-zachodniej części kraju do gminy Rewal prowadzi droga ekspresowa S3 przechodząca później w drogę krajową nr 3. Z Polski centralnej do gminy wiedzie droga krajowa nr 11, a ze wschodniej droga krajowa nr 6. Przez jej terytorium przebiega 13-sto kilometrowy odcinek drogi wojewódzkiej nr 102 łączący Kołobrzeg z Międzyzdrojami. Podróżujący transportem lotniczym mają do dyspozycji oddalony o 78 km Port Lotniczy Szczecin Goleniów, obsługujący połączenia zarówno krajowe jak i zagraniczne.

Jednostkami organizacyjnymi gminy Rewal są:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu,
- Schronisko Młodzieżowe „Fala” w Pobierowie,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Rewalu,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Niechorzu,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pobierowie (od 1 września 2025 r.)
- Muzeum Rybołówstwa Morskiego w Niechorzu,
- Nadmorska Kolej Wąskotorowa Sp. z o.o.,
- Wodociągi Rewal Sp. z o.o.

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

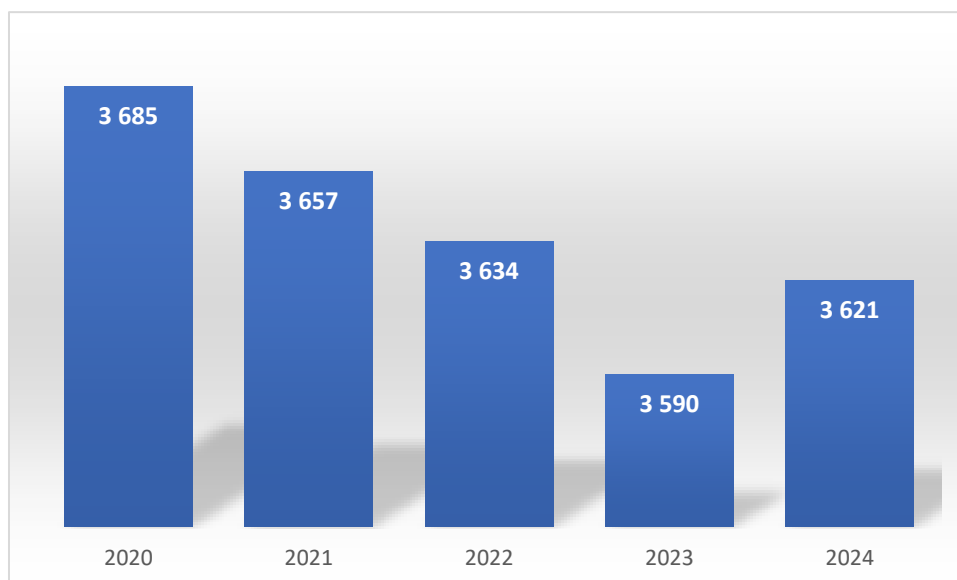

Uwarunkowania społeczne

Ludność i zmiany demograficzne

Na dzień 31 grudnia 2024 r. gminę Rewal zamieszkiwało łącznie 3 621 mieszkańców, w tym 1 849 kobiet. Gmina charakteryzuje się ogólnym spadkiem liczby mieszkańców, choć w 2024 r. odnotowano ich wzrost o 31 osób. Spadek ogólnej liczby ludności jest zjawiskiem charakterystycznym dla większości gmin w Polsce, z uwagi głównie na ujemny przyrost naturalny, a także migracje młodych osób do większych aglomeracji miejskich. Odnotowany niewielki wzrost liczby mieszkańców gminy Rewal w ostatnim roku może stanowić zapowiedź korzystnych zmian zachodzących w gminie pod względem demograficznym.

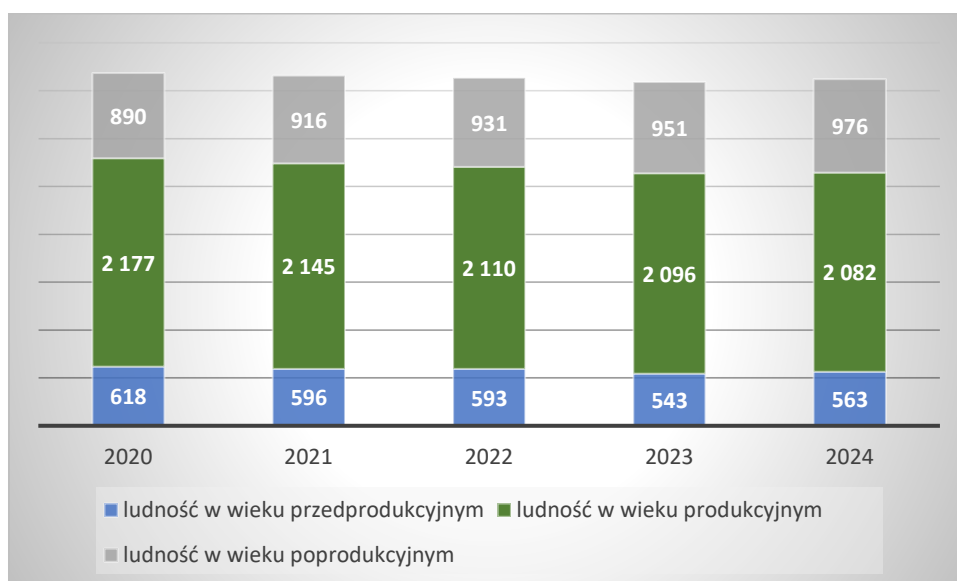
Wykres 1 Liczba ludności na terenie gminy Rewal w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Liczba ludności w funkcjonalnych grupach wiekowych w analizowanych latach 2020-2024 wskazuje na tendencję spadkową liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, a wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym. W 2024 r. odnotowano 563 osoby w wieku przedprodukcyjnym, co wskazuje na spadek liczby osób w tej grupie o 55 osób w stosunku do roku 2020. W tym samym okresie liczba osób w wieku produkcyjnym uległa zmniejszeniu o 95 osób. Tendencją wzrostową charakteryzuje się stan liczby osób w wieku poprodukcyjnym, których systematycznie przybywa. W 2024 r. na terenie gminy zamieszkiwało 976 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, co wskazuje na ich wzrost o 86 osób w porównaniu do 2020 r.

Wykres 2 Liczba ludności w grupach funkcjonalnych w gminie Rewal w latach 2020-2024

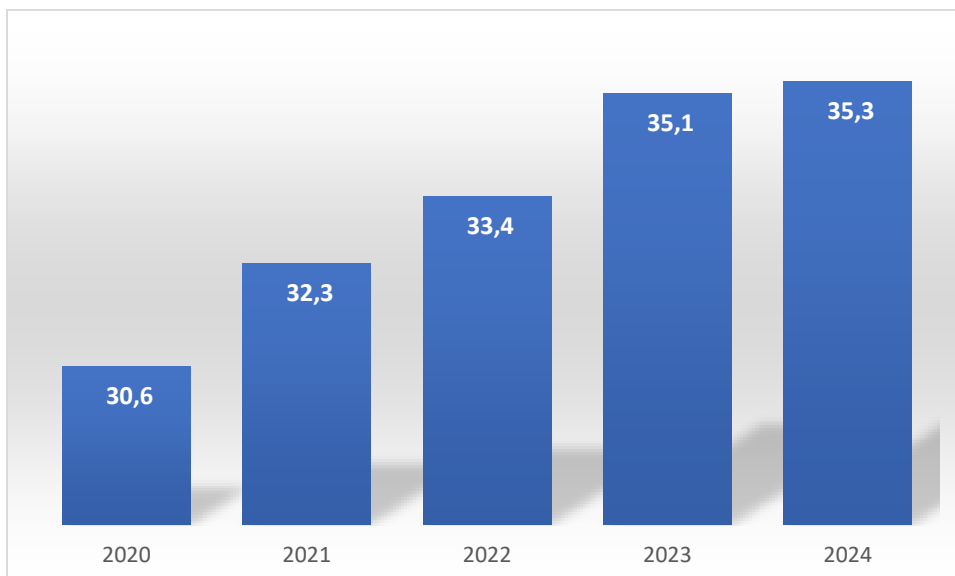
Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Spadek liczby mieszkańców (głównie w grupie osób w wieku produkcyjnym) gminy Rewal jest zjawiskiem niekorzystnym z perspektywy rozwoju społecznego – rośnie udział osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku produkcyjnym.

Współczynnik obciążenia demograficznego, rozumiany jako liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym, wyniósł w 2024 r. w gminie Rewal 35,3 punktu procentowego i w porównaniu z 2020 r. zwiększył się o 5,3 punktu procentowego. Jest to wzrost wyraźnie wyższy niż w innych gminach powiatu oraz województwa.

Rosnąca liczba seniorów ma istotne konsekwencje dla kształtowania polityki społecznej i senioralnej w kolejnych latach. Będzie ona wymagała podjęcia ukierunkowanych działań na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym, udzielania im wsparcia w codziennym życiu, rozwijania systemu opieki wytchnieniowej dla rodzin i opiekunów, a także tworzenia warunków sprzyjających utrzymaniu aktywności społecznej osób w podeszłym wieku.

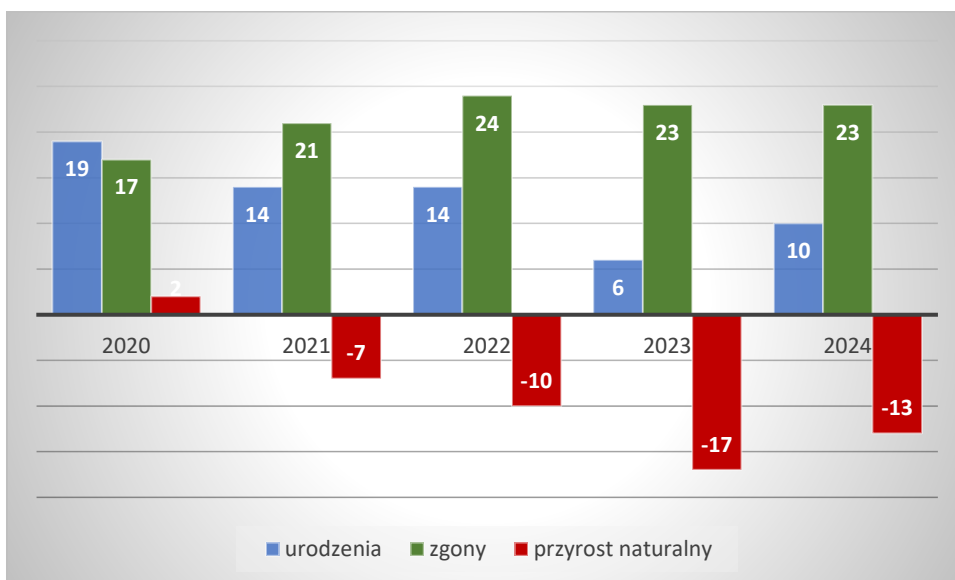
Wykres 3 Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Spadek liczby ludności na terenie gminy wynika również z utrzymującego się od kilku lat ujemnego przyrostu naturalnego. W 2024 r. odnotowano 10 urodzeń oraz 23 zgony. Wskaźnik przyrostu naturalnego wynosił -13 osób. Liczba zgonów utrzymuje się na zbliżonym poziomie, a liczba nowych urodzeń maleje.

Wykres 4 Przyrost naturalny w gminie Rewal w latach 2020-2024

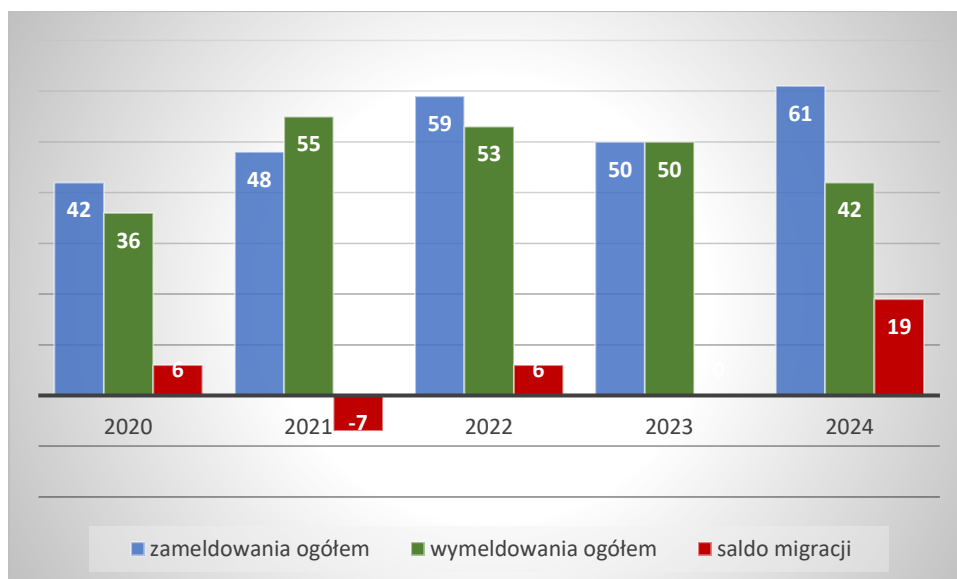

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Saldo migracji na terenie gminy Rewal w 2024 r. wynosiło +19 osób, co wskazuje, że w ostatnim roku przybyło mieszkańców w gminie. Analiza danych dotyczących salda migracji wskazuje na korzystną sytuację, gdyż nie odnotowuje się systematycznych

wymeldowań z terenu gminy, co może świadczyć o dobrych warunkach do życia i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców.

Wykres 5 Saldo migracji w gminie Rewal w latach 2020-2024

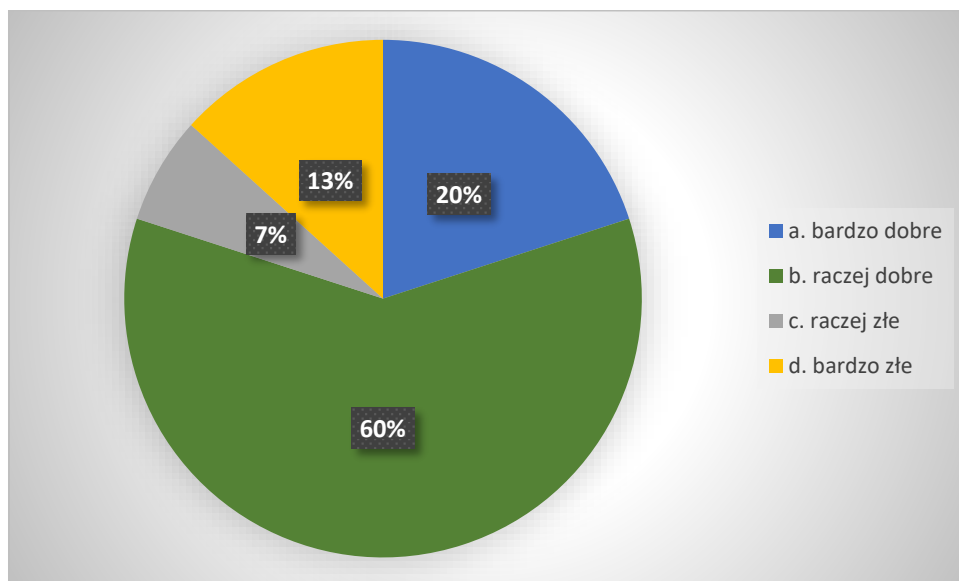

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Gmina Rewal charakteryzuje się ogólnym wzrostem liczby mieszkańców, jednakże również wzrostem liczby osób starszych przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym. Z punktu widzenia sytuacji społecznej nie są to zjawiska korzystne, ponieważ prowadzą do zmniejszenia liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym przy równoczesnym zwiększaniu się populacji seniorów. W konsekwencji w nadchodzących latach lokalna polityka społeczna będzie musiała położyć szczególny nacisk na wsparcie tej grupy – zarówno poprzez rozwój i intensyfikację usług pomocowych, jak i poprzez tworzenie warunków sprzyjających aktywizacji oraz integracji osób starszych w życiu wspólnoty. Z kolei spadek liczby dzieci może wpływać na wzrastające koszty prowadzenia i utrzymania placówek oświatowych w chwili obecnej i brakiem przyszłych pracowników w kolejnych latach.

Aktualne warunki życia mieszkańców gminy Rewal zostały ocenione pozytywnie podczas przeprowadzonych badań społecznych. Aż 60% badanych osób oceniła warunki życia w gminie jako „raczej dobre”, a 20% - jako „bardzo dobre”.

Wykres 6 Ocena warunków życia na terenie gminy Rewal

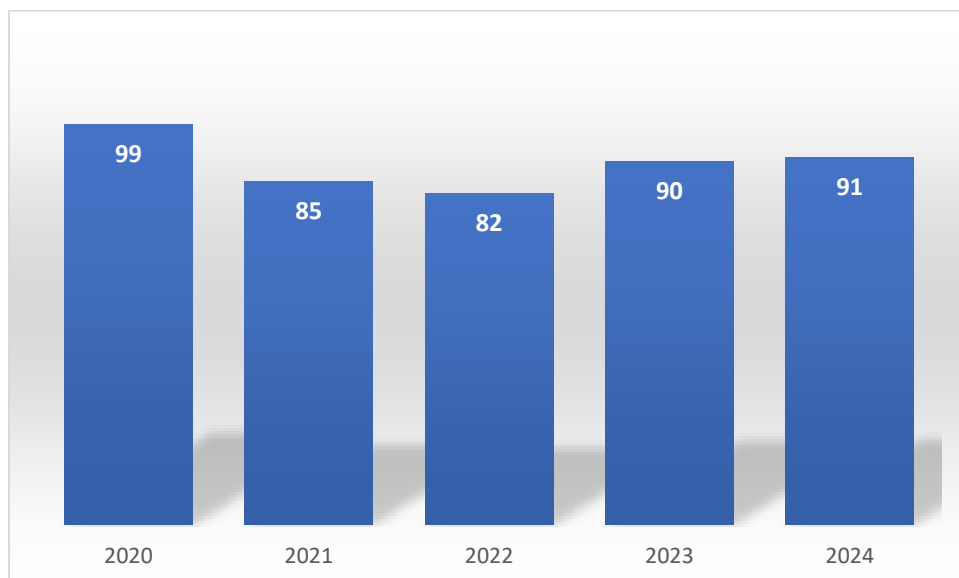

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Bezrobocie

W 2024 r. na terenie gminy Rewal odnotowano łącznie 91 osób bezrobotnych, w tym 40 kobiet i 51 mężczyzn. **Liczba osób pozostających bez zatrudnienia w gminie w ostatnim okresie 5 lat nie uległa większym zmianom.** W 2021 r. odnotowano spadek liczby osób bezrobotnych o 14 osób, jednak w kolejnych latach miał miejsce ich systematyczny wzrost.

Wykres 7 Liczba osób bezrobotnych w gminie Rewal w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Sytuację na rynku pracy i liczbę osób bezrobotnych w gminie należy monitorować, gdyż trendy krajowe wskazują na wzrost bezrobocia w Polsce w wyniku wielu niekorzystnych

zmian w sferze gospodarczej. Powyższe dane z terenu gminy Rewal wskazują, że bezrobocie nie stanowi głównego problemu społecznego w gminie, jednak sezonowość zatrudnienia może również stanowić problem bezpieczeństwa materialnego mieszkańców.

Istotną uwagę jednak w kontekście rynku pracy należy zwrócić na osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na runku pracy. Zaliczane są do tych grup: kobiety, osoby młode do 30 roku życia, osoby starsze – po 50 roku życia oraz osoby długotrwale bezrobotne. Analizując sytuację liczby osób bezrobotnych w gminie Rewal można stwierdzić, że **największym problemem społecznym w kontekście rynku pracy jest wysoki wskaźnik bezrobotnych kobiet**, które jednocześnie mogą należeć do osób długotrwale bezrobotnych.

Przyczyny bezrobocia wśród kobiet są wielorakie. Nierzadko wynikają z konieczności sprawowania opieki nad osobami wymagającymi stałego wsparcia. Zdarza się również, że kobiety dysponują niższymi kwalifikacjami zawodowymi, mają mniejsze doświadczenie zawodowe albo na lokalnym rynku pracy brakuje ofert odpowiadających ich umiejętnościom. Dlatego istotne jest, aby władze samorządowe, we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy, na bieżąco monitorowały sytuację kobiet na rynku pracy, tak aby móc adekwatnie i skutecznie reagować na ich potrzeby w zakresie aktywizacji zawodowej.

Tabela 1 Liczba bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2020-2024

Rok	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni
2020	60	23	27	23
2021	54	13	31	32
2022	45	11	29	32
2023	52	10	35	30
2024	40	11	32	30

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Sezonowy charakter zatrudnienia w gminie Rewal – silnie uzależnionej od turystyki – ma bezpośrednie przełożenie na sytuację społeczną mieszkańców. W okresie letnim odnotowuje się zwiększone zapotrzebowanie na pracę w branży hotelarskiej, gastronomicznej i usługowej, natomiast poza sezonem następuje ograniczenie liczby ofert pracy i spadek dochodów gospodarstw domowych. Powoduje to niestabilność zatrudnienia, uzależnienie wielu rodzin od krótkotrwałych umów i wynagrodzeń sezonowych oraz utrudnia planowanie wydatków w perspektywie całego roku.

Konsekwencją takiej sytuacji są m.in. epizody bezrobocia w miesiącach poza sezonem, ryzyko zadłużania się gospodarstw domowych, a także odkładanie na później ważnych decyzji życiowych (np. zakup mieszkania, powiększenie rodziny). Sezonowość zatrudnienia może również sprzyjać migracjom zarobkowym – zwłaszcza ludzi młodych – do większych ośrodków miejskich lub za granicę, co dodatkowo nasila problem depopulacji i starzenia się lokalnej społeczności.

Z perspektywy polityki społecznej gminy oznacza to konieczność podejmowania działań na rzecz dywersyfikacji lokalnego rynku pracy, wspierania przedsiębiorczości całorocznej, a także rozwijania systemu wsparcia dla osób o najniższych dochodach. Istotne jest również wzmacnianie kompetencji zawodowych mieszkańców (szkolenia, kursy, doradztwo zawodowe), tak aby zwiększyć ich szanse na zatrudnienie niezależne od sezonu turystycznego oraz ograniczać negatywne skutki społeczne wynikające z niestabilności pracy.

Ochrona zdrowia

Mieszkańcy gminy Rewal mają stały dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, który zapewnia: **Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej Medyk s.c.** w Rewalu przy ul. Warszawskiej 31, w Pobierowie przy ul. Grunwaldzkiej 79 i w Niechorzu przy ul. Mazowieckiej 2. Działający podmiot na terenie gminy Rewal jest podmiotem leczniczym zarejestrowanym w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie. Podstawą jego działań są umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zawarte z Narodowym Funduszem Zdrowia, które umożliwiają świadczenie usług medycznych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. W zakresie kontraktów z NFZ ośrodek realizuje świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej – lekarze rodzinni, gabinety zabiegowe, gabinety szczepień.

Dostęp do świadczeń zdrowotnych uzupełniają apteki zlokalizowane w Rewalu, Niechorzu i Pobierowie, których godziny otwarcia są częściowo dostosowane do sezonowego zwiększonego ruchu turystycznego (wydłużone godziny pracy latem). Na terenie gminy dostępnych jest 5 aptek.

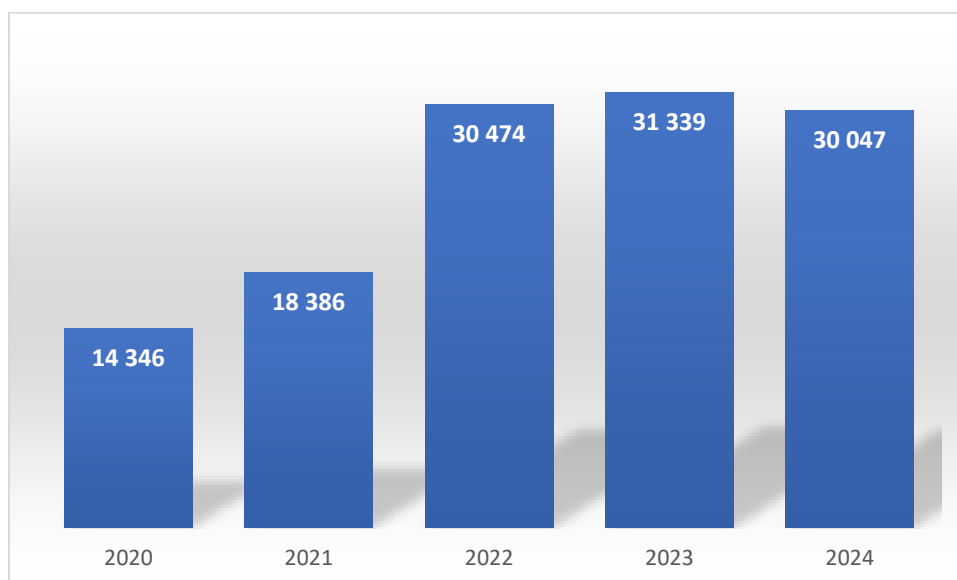
Na obszarze gminy nie ma szpitala ani całodobowego dyżuru lekarskiego, dlatego mieszkańcy i turyści w przypadkach nagłych, wymagających nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej lub hospitalizacji, korzystają z placówek zlokalizowanych w innych miejscowościach powiatu i regionu, zgodnie z zasadami organizacji nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej w systemie

powszechnym. Nocna i świąteczna opieka zdrowotna udzielana jest przez Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Gryficach przy ul. Niechorskiej 27.

Natomiast z zakresu opieki stomatologicznej: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Roustm - Dent”, ul. Mazowiecka 2, 72-350 Niechorze oraz Gabinet Stomatologiczny Iwona Kruplewicz, ul. Biała 5, 72-344 Rewal.

W analizowanym okresie lat 2020-2024 liczba udzielonych porad lekarskich na terenie gminy Rewal wykazała tendencję rosnącą, co wynika ze wzrostu turystycznego po okresie pandemii. W 2020 r. odnotowano 14 346 udzielonych porad lekarskich, a w 2024 r. ich liczba wynosiła ponad 30 tys.

Wykres 8 Liczba udzielanych porad lekarskich na terenie gminy Rewal w latach 2020-2024

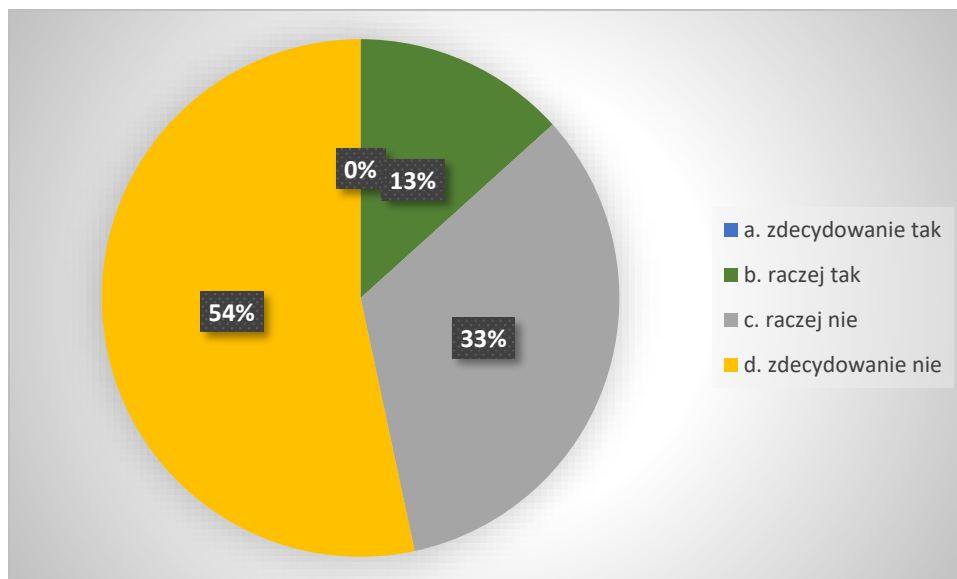

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

W 2024 r. gmina podejmowała działania w zakresie profilaktyki chorób raka piersi – w październiku mieszkanki gminy Rewal mogły bezpłatnie wykonać badanie mammograficzne piersi w mobilnych pracowniach.

Wyniki badań społecznych wskazują na fakt, że ocena dostępności do placówek zdrowotnych na terenie gminy w opinii respondentów jest niewystarczająca. Uważa tak 54% osób biorących udział w badaniu.

Wykres 9 Ocena dostępności do placówek zdrowotnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii należy do zadań samorządu gminnego. Gmina Rewal prowadzi szereg inicjatyw oraz realizuje programy profilaktyczne mające na celu zapobieganie negatywnym zjawiskom alkoholizmu i narkomanii adresowanych do całej społeczności. Inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz integracją społeczną osób uzależnionych w gminie Rewal zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do jej ustawowych zadań należy m.in.: podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych oraz kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawania napojów alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje zadania wynikające z „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2024 dla Gminy Rewal” przyjętego uchwałami: Nr LXXV/501/24 Rady Gminy Rewal z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz innych uzależnień na 2024 r.” oraz uchwałą Nr IX/59/24 Rady Gminy Rewal z dnia 12 grudnia 2024 r. zmieniającą uchwałę w sprawie

przyjęcia „Gminnego Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz innych uzależnień na 2024 rok”.

Celem głównym Programu było zwiększenie działań profilaktycznych i edukacyjnych w szkołach, edukacja publiczna w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie, wzmocnienie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia, organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży oraz zwiększenie dostępu do oferty pomocowej służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, innych uzależnień oraz przemocy domowej.

Bezpieczeństwo

Jednym z kluczowych zadań gminy jest dbanie o bezpieczeństwo mieszkańców i porządek publiczny. Na terenie gminy Rewal odpowiedzialne za stan bezpieczeństwa publicznego są: **Komisariat Policji w Rewalu, Ochotnicze Straże Pożarne w Pobierowie i Niechorzu, Straż Gminna w Rewalu oraz Morski Oddział Straży Granicznej Placówka Straży Granicznej w Świnoujściu.**

Straż Gminna w Rewalu została umiejscowiona w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy Rewal i podlega Wójtowi Gminy. Terenem działania straży jest obszar administracyjny gminy Rewal. Stan ewidencyjny straży wynosił ogółem 8 osób, jednak w okresie wakacyjnym wynosił 10 osób. Straż gminna ma na celu przede wszystkim ochronę spokoju i porządku w miejscach publicznych, a także ochronę obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. W trakcie wykonywania ustawowych działań współdziała z właściwymi podmiotami w usuwaniu awarii technicznych i miejscowych zagrożeń. Często współdziała z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas imprez publicznych. Straż Gminna w Rewalu informuje społeczność lokalną o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjuje i uczestniczy w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziała, w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi.

W 2024 r. funkcjonariusze straży podjęli 6 217 interwencji dotyczących naruszeń przepisów Kodeksu wykroczeń i innych ustaw. Ponadto funkcjonariusze Straży Gminnej podjęli czynności służbowe w związku ze stwierdzeniem 25 awarii technicznych. W trakcie

wykonywania obowiązków służbowych podjęli czynności w 248 przypadkach, które nie stanowiły wykroczenia i zostały przekazane do innych instytucji i organów.

Do Straży Gminnej w 2024 r. wpłynęło 2 742 zgłoszeń od mieszkańców lub osób czasowo przebywających na terenie gminy dotyczących: zakłócenia porządku publicznego i spokoju (3 zgłoszenia), ochrony środowiska i gospodarki odpadami (29 zgłoszeń), awarii technicznych (25 zgłoszeń), zwierząt (64 zgłoszenia) oraz pozostałe zgłoszenia (2 620 zgłoszeń).

Porównując liczbę ogólną zgłoszeń w roku 2024 oraz 2023 odnotowano wzrost liczby zgłoszeń o 535.

Na terenie gminy Rewal działają dwie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Niechorzu i Pobierowie. Jednostki te zrzeszone są w Oddziałach Gminnych Związków Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Ochotnicze Straże Pożarne skupiają w swoich szeregach 67 członków zwyczajnych, w tym: 48 członków w wieku 18- 65 lat oraz 19 członków w wieku ponad 65 lat. W stosunku do roku 2023 liczba członków zarejestrowanych w strukturach OSP gminy Rewal zmniejszyła się o pięć osób. W 2024 r. powstała Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza działająca przy jednostce OSP Niechorze (licząca 11 osób).

Jednostki OSP wyposażone są w pojazdy przygotowane do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych, strażacy zabezpieczają wypadki drogowe, niosą pomoc przedmedyczną, neutralizują niebezpieczne wycieki na jezdniach, uczestniczą w likwidacji podtopień, skutków nawałnic i innych groźnych zjawisk atmosferycznych, służą pomocą w zabezpieczeniu imprez plenerowych, organizują własne działania profilaktyczno-szkoleniowe. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej Gminy Rewal zostały włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, co potwierdza wysoki stopień wykształcenia oraz przygotowanie do akcji ratowniczych. W 2024 r. OSP z terenu gminy interweniowały 135 razy, głównie z powodu miejscowych zagrożeń.

Tabela 2 Liczba interwencji OSP w pożarach i zagrożeniach miejscowych w 2024 r.

Wyszczególnienie	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Fałszywe alarmy	Razem
OSP Pobierowo	7	39	5	51
OSP Niechorze	13	60	11	84

Źródło: Raporty o stanie gminy Rewal za rok 2024, s. 121.

Na terenie Gminy Rewal, dla poprawy bezpieczeństwa osób wypoczywających oraz mieszkańców gminy, stacjonują dwie karetki pogotowia - typu podstawowego. W Centrum Ratownictwa Niechorze przez cały rok oraz w Centrum Ratownictwa Pobierowo w okresie sezonu letniego. W ciągu 2024 r. karetka stacjonująca w Niechorzu wyjeżdżała 1 240 razy, a karetka stacjonująca w Pobierowie od maja do sierpnia wyjeżdżała 342 razy.

Edukacja

Na terenie gminy Rewal system edukacji, wychowania i opieki nad dziećmi realizują **następujące podmioty:**

1. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Rewalu, w tym:
 - 1) Szkoła Podstawowa im. kpt. żw. Konstantego Maciejewicza w Rewalu,
 - 2) Publiczne Przedszkole w Rewalu.
2. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Niechorzu, w tym:
 - 1) Szkoła Podstawowa im. Leonida Teligi w Niechorzu,
 - 2) Przedszkole im. Sindbada Żeglarza w Niechorzu).
3. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pobierowie (od 1 września 2025r.), w tym:
 - 1) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Pobierowie,
 - 2) Przedszkole Publiczne w Pobierowie,
4. Szkolne Schronisko „Fala” w Pobierowie.

Do 31 sierpnia 2024 r. obecny Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pobierowie funkcjonował jako Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Jana Pawła II w Pobierowie, a organem prowadzącym było Centrum Edukacyjna Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej w Szczecinie. W skład Zespołu wchodziła szkoła podstawowa i przedszkole. Od 1 września 2025 r. uchwałą Rady Gminy Rewal w miejsce w/w placówki założony został Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pobierowie.

Na terenie gminy Rewal w 2024 r. funkcjonowała także szkoła, której organem prowadzącym jest Centrum Edukacyjne Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej w Szczecinie. W skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Jana Pawła II w Pobierowie wchodzi: Katolickie Przedszkole oraz Katolicka Szkoła Podstawowa.

W analizowanych latach 2020-2025 liczba uczniów w placówkach oświatowych na terenie gminy Rewal systematycznie maleje, choć nie jest to wielki spadek. W 2024 r. odnotowano

łącznie 571 uczniów, co w porównaniu z rokiem 2020 wskazuje na spadek liczby uczniów o 14 osób. W 2024 r. w przedszkolach przebywało 179 dzieci, a w szkołach podstawowych - 405 dzieci. Liczba oddziałów przedszkolnych i szkolnych w analizowanych latach nie uległa zmianie (31 oddziałów).

Tabela 3 Liczba uczniów w placówkach edukacyjnych na terenie gminy Rewal w latach 2022-2024

Placówka	2022/2023	2023/2024	2024/2025	Liczba oddziałów
Przedszkole Publiczne im. Sindbada Żeglarza w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Niechorzu	53	50	51	2
Przedszkole Publiczne w Zespole Szkolno- przedszkolnym w Rewalu	64	59	64	3
Katolickie Przedszkole w Pobierowie	64	59	64	2
Szkoła Podstawowa im. Leonida Teligi w Zespole Szkolno- Przedszkolnym w Niechorzu	140	130	130	8
Szkoła Podstawowa im. Kpt. ż. w. Konstantego Maciejewicza w zespole Szkolno- Przedszkolnym w Rewalu	140	130	130	8
Katolicka Szkoła Podstawowa w Pobierowie	145	143	145	8
RAZEM	585	578	571	31

Źródło: Raporty o stanie gminy Rewal za rok 2024, s. 49.

W roku szkolnym 2024/2025 w placówkach oświatowych zatrudnionych było 79 nauczycieli oraz 33 pracowników obsługi. W placówkach uczyło 18 nauczycieli początkujących, 21 – mianowanych oraz 40 – dyplomowanych.

Placówki edukacyjne z terenu gminy biorą czynny udział w realizacji różnych przedsięwzięć edukacyjno-wychowawczych, kształtując tym samym i rozwijając zainteresowania uczniów. Dodatkowo pozyskują także środki zewnętrzne na realizację różnych przedsięwzięć edukacyjnych oraz modernizację bazy dydaktycznej. W placówkach realizowane są zajęcia specjalistyczne, dzięki którym pomoc i wsparcie otrzymują uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Organizowane są zajęcia logopedyczne, rozwijające uzdolnienia, dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, gimnastyki korekcyjnej itp.

Gmina każdego roku realizuje ustawowe zadania gminy na rzecz uczniów i szkół. Najważniejszym zrealizowanym zadaniem gminy było zabezpieczenie na odpowiednim poziomie środków finansowych na prowadzenie działalności, w tym na wynagrodzenia pracowników i eksploatację budynków, w których placówki realizują swoje zadania statutowe. Dodatkowo gmina zapewniła dowóz uczniów do szkół (w tym zapewnia opiekę podczas dowozów), a w szczególnych przypadkach refunduje dowóz rodzicom uczniów z niepełnosprawnością zamieszkających na terenie gminy, a uczących się w szkołach lub ośrodkach poza gminą. Większość uczniów dowożona jest przez przewoźnika wyłonionego w drodze przetargu. Dowozy odbywają się na 3 trasach: Cerkwica – Rewal - Pobierowo; Sadlno- Niechorze oraz Kamień Pomorski- Pobierowo- Rewal. Ponadto zapewniony został dojazd uczniów z niepełnosprawnością do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Gryficach oraz zawarto 3 umowy z rodzicami uczniów z niepełnosprawnością, którzy dowożą dzieci do przedszkoli i szkół specjalistycznych. Całkowity koszt obsługi dowozów uczniów w 2024 r. wyniósł 324 104,00 zł.

Gmina zapewnia również pomoc materialną dla uczniów w formie zasiłków szkolnych oraz stypendium. W roku budżetowym 2024 wydano na stypendia oraz zasiłki kwotę 3 968,00 zł. Z kolei na stypendia za wyniki w nauce i w sporcie 118 0000,00 zł.

Szkolne Schronisko Młodzieżowe „Fala” w Pobierowie jest placówką oświatową, która prowadzi całoroczną działalność. W 2024 r. udzielono 8 517 noclegów. Koszt prowadzenia schroniska w 2024 r. wyniósł 615 241,00 zł.

W placówkach oświatowych każdego roku dokonywane są modernizacje, remonty i doposażanie ich w odpowiedni sprzęt i materiały dydaktyczne. Nauczyciele systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje, dostosowując proces dydaktyczny do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych. System edukacji w gminie Rewal zaspokaja podstawowe potrzeby mieszkańców w dostępie do opieki nad dziećmi i edukacji podstawowej.

Kultura i sport

Działalność kulturalna i edukacyjna na terenie gminy Rewal jest realizowana przez **Muzeum Rybołówstwa Morskiego w Niechorzu**. W skład placówki wchodzi dwie jednostki wewnętrzne. Muzeum Rybołówstwa Morskiego w Niechorzu prowadzi działalność

ukierunkowaną na upowszechnianie wiedzy o tradycjach i historii ziemi Wybrzeża Rewalskiego, edukację muzealną oraz gromadzenie, udostępnianie i trwałą ochronę zbiorów. Placówka prowadzi całoroczny Punkt Informacji Turystycznej. Sala Wystawiennicza w Rewalu pełni rolę wspierającą społeczne inicjatywy kulturalne. Przy współpracy instytucji swoją działalność prowadzą w niej liczne organizacje pozarządowe, zrzeszające pasjonatów historii, osoby aktywne kulturalnie oraz seniorzy.

W 2024 r. Muzeum podczas okresu sezonowego prezentowało trzy wystawy czasowe:

- "Stanowisko rybackie" - drewniane skrzynki, etnograficzne sieci, strój rybacki, drewniany stojak na sieci, odbojnice ze splecionej liny, metalowe nosidło, taczka do transportu skrzyń.
- "Ostki, ości, ościenie" - wystawa przygotowana w oparciu o kolekcję własną, prywatną oraz opracowania znakomitej etnograf prof. Marii Znamierowskiej – Prüfferowej.
- "Bursztyn Złoto Północy" - wystawa zainspirowana amberoskopem, ważącym 95 kg bursztynowym kalejdoskopem. Oprócz amberoskopu można było obejrzeć kolekcję bursztynu wypożyczoną przez mieszkańców, stroje wykorzystywane przez poławiaczy jantaru obecnie oraz ponad sto lat temu, tradycyjny warsztat bursztynniczy. Ponadto prezentowane były wystawy zewnętrzne umieszczane na ogrodzeniu.

Muzeum zapewniało właściwe warunki zwiedzania oraz korzystania ze zbiorów i zgromadzonych informacji. Placówka popierała i prowadziła działalność upowszechniającą kulturę w szczególności poprzez udostępnienie zbiorów do celów edukacyjnych i naukowych. Działania oddzielnie objęły grupę mieszkańców oraz turystów. W ramach udostępniania placówki zwiedzającym zorganizowano wejścia z przewodnikiem (625 osób, 44 grupy), lekcje muzealne (1 075 osób, 32 grupy), indywidualne zwiedzanie (3 436 osób), czy też zwiedzanie grupowe. W 2024 r. w kwestii edukacji muzealnej wraz z Nadmorską Koleją Wąskotorową Sp. z o.o. oraz Multimedialnym Muzeum na Klifie prowadzony był projekt dydaktyczny pt. „Edukacyjna Podróż w Czasie” (432 osoby, 11 grup).

Muzeum aktywnie organizuje szereg działań o charakterze kulturalnym, edukacyjnym i integracyjnym. W 2024 r. było organizatorem lub współorganizatorem następujących wydarzeń: ferie zimowe dla dzieci i młodzieży, Bieg dla WOŚP, Finał WOŚP, Wernisaż wystawy „Bursztyn. Złoto Północy”, Dzień Kobiet, Dzień Osadnika, spotkanie autorskie z Mileną Witecką-Sznajder, mały konkurs recytatorski, Święto Flagi, Europejska Noc Muzeów,

warsztaty plenerowe, Święto Morza Piknik Historyczno-Wojskowy, Święto Morza Piknik Historyczno-Wojskowy, Piknik Szantowy Kotwica, Piknik Szantowy Kotwica, Międzynarodowy Dzień Wolontariusza, Historyczne czwartki itp.

Muzeum Rybołówstwa Morskiego w Niechorzu prowadziło liczne wspólne działania z gminą Rewal, Referatem Sportu, Turystyki i Spraw Społecznych Gminy Rewal, w szczególności w tematyce organizacji wydarzeń kulturalnych. Muzeum prowadziło stałą współpracę ze Stowarzyszeniem Miłośników Tradycji Rybołówstwa Bałtyckiego w Niechorzu, Stowarzyszeniem "Aktywni Kulturalnie", czynnie uczestniczyło w imprezach kulturalnych organizowanych w poszczególnych miejscowościach. Muzeum wspierało także organizację Święta Latarni Morskich. W Sali Wystawienniczej w Rewalu regularnie spotykał się na próbach Chór Amber Singers, prowadzona była edukacja muzyczna. **Współpraca obejmowała również Uniwersytet Trzeciego Wieku w Rewalu.** Wykłady UTW organizowane były w Sali Wystawienniczej w Rewalu. W Sali Wystawienniczej w Rewalu odbywały się także spotkania i uroczystości Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Rewalu. W Muzeum swoje zajęcia rękodzielnicze prowadził Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło Nr 3 w Niechorzu.

Jednostka w ramach partnerstwa z gminą Rewal oraz Pomorzem Zachodnim uczestniczyła w organizacji Rewal Jazz Festiwal (lipiec 2024 r.). Pierwszy raz placówka weszła w współpracę z Miejską Biblioteką Publiczną w Gryficach. W dniu 7 września 2024 r. odbył się Rajd Rowerowy, którego zakończenie z poczęstunkiem odbyło się w plenerze Muzeum. Pracownicy Muzeum stale pełnili nadzór oraz czynności związane z obsługą Punktu Informacji Turystycznej.

Na terenie gminy infrastruktura sportowa i rekreacyjna jest dobrze rozwinięta, co sprzyja organizacji wielu obozów sportowych na terenie gminy. Na terenie gminy dostępne są:

- Kompleks Sportowy w Pobierowie, ul. Moniuszki 4, 72-346 Pobierowo, w skład którego wchodzi: boisko do piłki nożnej, korty tenisowe, bieżnia, skatepark, hala sportowa oraz siłownia;
- Kompleks Sportowy w Rewalu, ul. Szkolna 1, 72-344 Rewal, w skład którego wchodzi: hala widowiskowo-sportowa, boisko do piłki nożnej, siłownia, korty tenisowe, wielofunkcyjne boisko do koszykówki lub siatkówki, bieżnia lekkoatletyczna;

- Kompleks Sportowy w Niechorzu, ul. Leśna 3, 72-350 Niechorze, w skład którego wchodzi: hala sportowa, boisko piłkarskie, siłownia, korty tenisowe, wielofunkcyjne boisko do koszykówki, bieżnia lekkoatletyczna.

Ponadto w Pustkowie znajduje się kompleks sportowy składający się z dwóch oświetlonych boisk, jednego do koszykówki a drugiego do siatkówki. W Trzęsaczu przy ul. Pałacowej znajduje się oświetlone boisko piłkarskie wybudowane w ramach programu Orlik 2012. W miejscowości Śliwin przy ul. Sportowej ulokowano oświetlone boisko wielofunkcyjne (koszykówka, siatkówka, piłka nożna).

Każdego roku gmina dokłada starań, aby modernizować istniejącą bazę sportowo-rekreacyjną. Sprzyja to rozwojowi lokalnych grup sportowych oraz wpływa na poprawę rozwoju turystycznego, gdzie licznie i chętnie gmina odwiedzana jest przez zorganizowane grupy sportowe z całego kraju.

Działalność kulturalna i sportowa na terenie gminy Rewal jest realizowana na wysokim poziomie. Różnorodna oferta edukacyjna promuje gminę na arenie krajowej i międzynarodowej. Sprzyja to zacieśnianiu więzi i współpracy lokalnej i ponadlokalnej. Ważnym aspektem w działaniach kulturalno-sportowych jest prowadzenie działalności na rzecz dzieci, młodzieży i dorosłych z terenu gminy, aby zaspokajać potrzeby mieszkańców do kultury, rekreacji i rozwijania własnych zainteresowań. Choć w dużej mierze działalność kulturalno-sportowa jest nastawiona turystycznie, gmina powinna rozwijać również lokalne potrzeby mieszkańców w odpowiednim dostępie do zajęć pozalekcyjnych, sportowych i rekreacyjnych dla wszystkich mieszkańców, również poza sezonem turystycznym.

Organizacje III sektora

W każdej gminie funkcjonowanie organizacji pozarządowych stanowi ważny potencjał wspierający rozwój lokalnej społeczności. Podmioty te działają m.in. w obszarze kultury, profilaktyki, pomocy społecznej, upowszechniania sportu, organizacji czasu wolnego oraz rekreacji. Realizując swoje cele statutowe, inicjują wiele różnorodnych przedsięwzięć, które w istotny sposób kształtują życie społeczne mieszkańców. Obecność organizacji pozarządowych przyczynia się również do poszerzenia oferty edukacyjnej i rekreacyjnej, między innymi poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.

Na terenie gminy Rewal w 2024 r. **zewidencjonowano łącznie kilka aktywnie działających** organizacji pozarządowych, do których należą:

- Stowarzyszenie Rewalski Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- Stowarzyszenie Śpiewacze Amber Singers,
- Ludowy Klub Sportowy „Wybrzeże Rewalskie Rewal”,
- Rewalskie Stowarzyszenie Cyklistów Bałtyk Rewal,
- Klub Jeździecki Czahary,
- Uczniowski Klub Sportowy „UKS Rewal”.

Współpraca między samorządem lokalnym a organizacjami pozarządowymi przyjmuje każdego roku dwojaki charakter. Z jednej strony gmina udziela wsparcia finansowego na realizację zadań publicznych organizowanych przez podmioty III sektora, z drugiej wpiera organizacje w formie niefinansowej, poprzez pomoc w realizacji wielu działań, doradztwo, wsparcie merytoryczne, organizacyjne i rzeczowe.

Gminny Program współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm.) uchwalony został Uchwałą Nr LXXII/479/23 Rady Gminy Rewal z dnia 23 listopada 2023 r. Zadaniem priorytetowym programu współpracy na 2024 r. były w szczególności:

- pomoc w szkoleniu sportowym dzieci i młodzieży;
- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu;
- wspieranie działań sportowych o znaczeniu lokalnym i regionalnym;
- wspieranie klubów sportowych działających na terenie gminy;
- wspieranie przedsięwzięć artystycznych o charakterze regionalnym;
- wspomaganie rozwoju i uzdolnień dzieci i młodzieży;
- wspieranie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- działania na rzecz ochrony i promocji zdrowia;
- działania na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- działania na rzecz turystyki i krajoznawstwa;
- działania na rzecz działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;

- działania na rzecz promocji i organizacji wolontariatu.

W 2024 r. gmina wsparła działalność organizacji pozarządowych na łączną kwotę 1 269 000 zł., głównie w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu, wypoczynku dzieci i młodzieży, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

Tabela 4 Kwota dotacji dla organizacji pozarządowych w 2024 r.

Organizacja pozarządowa	Nazwa zadania	Całkowity koszt	Dotacja gminy
LKS „Wybrzeże Rewalskie” Rewal	Prowadzenie szkolenia, udział w rozgrywkach, organizacja zawodów i turniejów, w tym także zajęć ogólnodostępnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz propagowanie zdrowego stylu życia, wśród dzieci i młodzieży Gminy Rewal w zakresie piłki nożnej chłopców (dzieci i grupy młodzieżowe)	242 000,00 zł	215 000,00 zł
LKS „Wybrzeże Rewalskie” Rewal	Prowadzenie szkolenia, udział w rozgrywkach, organizacja zawodów i turniejów, w tym także zajęć ogólnodostępnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz propagowanie zdrowego stylu życia, wśród dzieci i młodzieży Gminy Rewal w zakresie piłki nożnej seniorów	728 00,00 zł	650 000,00 zł
LKS „Wybrzeże Rewalskie” Rewal	Prowadzenie szkolenia, udział w rozgrywkach, organizacja zawodów i turniejów, w tym także zajęć ogólnodostępnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz propagowanie zdrowego stylu życia, wśród dzieci i młodzieży Gminy Rewal w zakresie piłki nożnej oldbojów	28 000,00 zł	28 000,00 zł
UKS „Rewal”	Prowadzenie szkolenia, udział w rozgrywkach, organizacja zawodów i turniejów, w tym także zajęć ogólnodostępnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz propagowanie zdrowego stylu życia, wśród dzieci i młodzieży Gminy Rewal w zakresie badmintona	21 803,05 zł	20 000,00 zł

Stowarzyszenie Klub Jeździecki „Czahary”	Organizacja i prowadzenie zajęć jeździeckiej, w tym także zajęć ogólnodostępnych dla dzieci i młodzieży oraz propagowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców Gminy Rewal	78 459,97 zł	60 000,00 zł
Stowarzyszenie Śpiewacze „Amber Singers”	Propagowanie wiedzy dotyczącej muzyki chóralskiej dawnej i współczesnej, promowanie twórczości lokalnych artystów spotkania artystów z mieszkańcami	117 497,32 zł	99 000,00 zł
Stowarzyszenie „Rewalski Uniwersytet Trzeciego Wieku”	Zwiększenie dostępności do programów z zakresu readaptacji społecznej, promowania zdrowego stylu życia	132 403,15 zł	120 000,00 zł
Centrum Edukacyjne Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej	Prowadzenie działań promujących styl życia wolny od uzależnień oraz pozytywne wzorce zachowań dla dzieci i młodzieży, organizacja czasu wolnego dzieci, młodzieży i mieszkańców – uczestnictwo w zajęciach kulturalnych i sportowych wraz z realizacją programu profilaktycznego	13 773,67 zł	20 000,00 zł
Rewalskie Stowarzyszenie Cyklistów RSC Bałtyk Rewal	Prowadzenie szkolenia, udział w rozgrywkach, organizacja zawodów i turniejów, w tym także zajęć ogólnodostępnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz propagowanie zdrowego stylu życia, wśród dzieci i młodzieży Gminy Rewal w zakresie kolarstwa	112 087,18 zł	60 000,00 zł

Źródło: Raport o stanie gminy Rewal za rok 2024, s. 208-209.

Wsparcie w ramach art. 19 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie udzielone na wniosek organizacji zostało przyznane dwóm organizacjom na łączną kwotę 8 000 zł. (oferty złożone w tzw. „trybie uproszczonym”).

Wsparcie otrzymało Koło PZW nr 35 „Liwia” w Niechorzu (3 000 zł) na „Jesienne spotkania z wędką: zawody spławikowe” oraz Koło PZW nr 35 „Liwia” w Niechorzu (5 000 zł) na wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.

Realizacja opisanych wyżej działań, zarówno w ramach finansowych, jak i niefinansowych form współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi, przyczyniła się do wzmocnienia

wizerunku gminy Rewal na zewnątrz oraz do zwiększenia zaangażowania mieszkańców w proces rozwiązywania problemów społecznych i zaspokajania lokalnych potrzeb.

Działalność organizacji pozarządowych na terenie gminy odgrywa zasadniczą rolę w kształtowaniu rozwoju społecznego. Stowarzyszenia włączają w swoje inicjatywy dzieci i młodzież, aktywizują osoby starsze, wspierają rozwój zainteresowań dorosłych, a także promują sport, rekreację i różnorodne formy aktywnego spędzania czasu wolnego. Poprzez świadczenie szerokiego wachlarza usług na rzecz społeczności lokalnej, organizacje te wpływają na poprawę jakości życia mieszkańców, przeciwdziałają zjawiskom patologicznym oraz sprzyjają integracji społecznej i budowaniu kapitału społecznego.

Wzrost liczby prężnie działających organizacji pozarządowych powinien stanowić jeden z istotnych filarów strategii rozwoju społecznego gminy, umożliwiając coraz pełniejsze zaspokajanie potrzeb sportowych, rekreacyjnych i społecznych jej mieszkańców. Z tego względu aktywność samorządu lokalnego powinna koncentrować się na wspieraniu zakładania i bieżącego funkcjonowania organizacji pozarządowych, które – obok instytucji kultury – mogą odgrywać ważną rolę w życiu społecznym i kulturalnym gminy.

Podmioty ekonomii społecznej

Podmioty ekonomii społecznej (PES) to organizacje, które łączą działalność gospodarczą lub usługową z działaniami na rzecz dobra wspólnego – czyli realizują cele społeczne, a nie wyłącznie ekonomiczne. Ich celem jest aktywizacja zawodowa, integracja społeczna i poprawa jakości życia mieszkańców, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (bezrobotnych, seniorów, osób z niepełnosprawnościami, długotrwale chorych, rodzin w trudnej sytuacji).

Typowe formy prawne podmiotów ekonomii społecznej:

- Spółdzielnie socjalne (np. spółdzielnie osób bezrobotnych lub niepełnosprawnych),
- Centra Integracji Społecznej (CIS) i Kluby Integracji Społecznej (KIS),
- Zakłady Aktywności Zawodowej (ZAZ),
- Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ),
- Stowarzyszenia i fundacje prowadzące działalność odpłatną lub gospodarczą,
- Spółki non profit, w których zyski przeznaczane są na cele społeczne,

- Kooperatywy, spółdzielnie pracy, organizacje pozarządowe realizujące projekty integracyjne i usługowe.

Na terenie gminy Rewal nie występują ww. podmioty. Również na terenie powiatu gryfickiego ich liczba jest ograniczona (Spółdzielnia Socjalna „Zielone Drzwi” w Gryficach, Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną (PSONI) – Koło w Gryficach, Warsztat Terapii Zajęciowej (WTZ) w Mechowie), co może pogłębiać izolację i wykluczenie osób ze szczególnymi potrzebami na terenie gminy i powiatu.

W kontekście rynku pracy podmioty ekonomii społecznej mogą stanowić istotne uzupełnienie oferty zatrudnieniowej, zwłaszcza dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, długotrwale bezrobotnych czy mających trudności z odnalezieniem się na otwartym rynku pracy. Prowadząc działalność o charakterze usługowym, edukacyjnym, kulturalnym czy opiekuńczym, tworzą miejsca pracy i umożliwiają zdobywanie doświadczenia zawodowego w warunkach dostosowanych do potrzeb tych osób. Rozwój sektora ekonomii społecznej w gminie Rewal powinien być postrzegany jako ważny kierunek rozwoju polityki społecznej – zarówno ze względu na potencjał tworzenia miejsc pracy, jak i na możliwość świadczenia usług społecznych wysokiej jakości.

Gospodarka

Według raportu z CEIDG w 2024 r. liczba przedsiębiorców w gminie Rewal pod względem wykonywanej działalności wynosiła łącznie 4 233 podmioty. Ich liczba w badanych latach uległa zmniejszeniu o 193 podmioty. Najwięcej podmiotów prowadzi działalność w zakresie obiektów turystycznych i miejsc krótkotrwałego zakwaterowania.

Tabela 5 Liczba podmiotów według rodzaju działalności w latach 2021-2024

Rodzaj działalności	2021	2022	2023	2024
Obiekty turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania	2219	2245	2257	2240
Restauracje i inne placówki gastronomiczne	647	661	657	563
Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach	303	309	310	271
Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	223	220	216	184
Pozostała usługowa działalność gastronomiczna	222	230	231	200

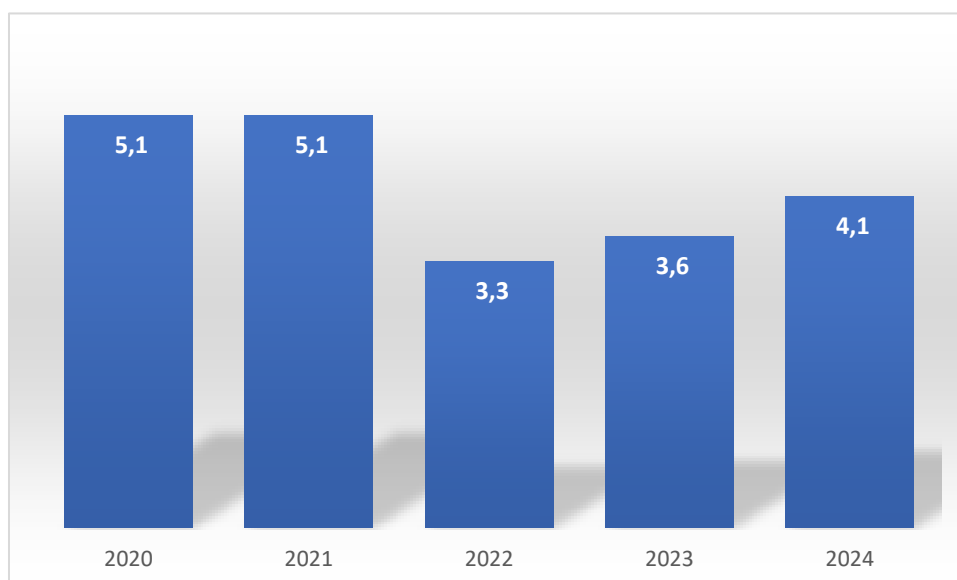
Rodzaj działalności	2021	2022	2023	2024
Przygotowywanie i podawanie napojów	179	189	194	173
Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona na straganach i targowiskach	162	162	157	131
Wykonywanie pozostałych robót budowlanych i wykończeniowych	148	155	162	142
Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi	177	181	183	184
Wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego	146	150	150	145
RAZEM:	4 426	4 502	4 517	4 233

Źródło: Raport o stanie gminy Rewal za rok 2024, s. 12.

W 2024 r. 1 795 firm wskazało gminę Rewal jako główne miejsce wykonywania działalności gospodarczej. W 2024 r. pracownicy Urzędu Gminy rozpatrzyli 1 186 wniosków do CEIDG, w tym 185 wniosków o zmianę działalności, 50 wniosków o rozpoczęcie działalności, 32 wnioski o zakończenie, a także 341 wniosków o wznowienie i 577 wniosków o zawieszenie działalności gospodarczej.

W 2024 r. wskaźnik udziału podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON wynosił 4,1, co wskazuje, że w ostatnich 3 latach widoczna była tendencja zamykania działalności gospodarczych na terenie gminy.

Wykres 10 Udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Uwarunkowania gospodarcze silnie oddziałują na uwarunkowania społeczne mieszkańców gminy. Spowolnienie rynku gospodarczego w wyniku pandemii, wysokiej inflacji, konfliktu

zbrojnego w Ukrainie przyczyniło się do kryzysu gospodarczego na rynku ogólnopolskim oraz likwidacji wielu przedsiębiorstw i miejsc pracy. Można wnioskować, że rynek zatrudnienia i rynek przedsiębiorczy w gminie Rewal został zachwiany głównie w wyniku pandemii, gdzie ograniczona była turystyka, co wpłynęło na działalność lokalnych przedsiębiorców.

W ramach prowadzenia polityki społecznej na obszarze gminy istotne jest bieżące obserwowanie sytuacji lokalnych firm, szczególnie małych przedsiębiorstw, które zatrudniają ograniczoną liczbę pracowników. To właśnie one są najbardziej podatne na negatywne skutki sytuacji kryzysowych. Dlatego gmina powinna dostrzegać potrzeby lokalnego biznesu i aktywnie wspierać jego rozwój poprzez oferowanie doradztwa, pomocy prawnej czy dostępu do informacji niezbędnych do prowadzenia działalności.

Efektywna współpraca pomiędzy lokalnym samorządem a prywatnymi podmiotami gospodarczymi powinna opierać się na wzajemnym zaufaniu, otwartości na dialog oraz gotowości do podejmowania wspólnych działań. Taka współpraca odgrywa również istotną rolę w tworzeniu lokalnych miejsc pracy, zwłaszcza dla młodych osób, które dopiero rozpoczynają swoją aktywność zawodową.

Zasoby przyrodnicze i turystyczne

Gmina Rewal ze względu na swoje położenie posiada duży potencjał kulturowy i przyrodniczy. Gmina ma charakter rolniczy, sąsiaduje z miejscowościami nadmorskimi oraz dysponuje atrakcyjnymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Lokalizacja gminy w bezpośrednim sąsiedztwie Morza Bałtyckiego sprzyja rozwojowi turystyki, która stanowi główne źródło dochodów gminy.

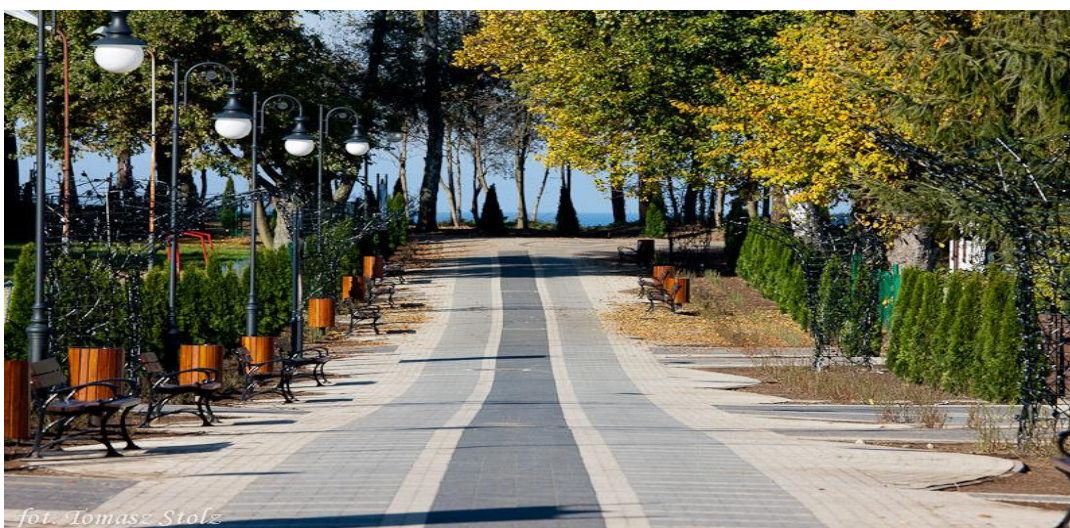
Na terenie gminy Rewal działają sezonowe i całoroczne **Punkty Informacji Turystycznej** stworzone z myślą o turystach chcących dokładnie poznać wybrzeże rewalskie, jego zabytki, bogactwo przyrodnicze, a także skorzystać z atrakcji i rozrywek. Punkty usytuowane są w czterech miejscowościach gminy – w Niechorzu, Rewalu, Pobierowie i Trzęsaczu. Są w nich dostępne foldery, broszury i mapki ułatwiające dotarcie do najciekawszych miejsc atrakcyjnych turystycznie.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego gmina Rewal od lat znajduje się w czołówce najchętniej odwiedzanych miejscowości nadmorskich. W 2024 r. uplasowała się na trzeciej pozycji wśród gmin nadmorskich, po Kołobrzegu i Gdańsku. Rok 2024 przyniósł ok.

11% wzrost ilości turystów, a ponadto liczba udzielonych noclegów wzrosła z 581,5 tys. do 594 tys., czyli ok. 2%.

Fotografia 2 Rewal – galeria

Źródło: <https://www.google.com/>

Turystyka rowerowa stanowi jedną z najbardziej atrakcyjnych i rozpowszechnionych form turystyki aktywnej o dużym potencjale rozwojowym w gminie. Jej rozwój przyczynić się może do poprawy oferty turystycznej, a w konsekwencji wzrostu i optymalizacji ruchu turystycznego. Na terenie gminy Rewal wybudowanych zostało łącznie 8,3 km sieci tras rowerowych. Funkcjonujące odcinki tras rowerowych na terenie gminy to:

- Niechorze – Pogorzelica (długość ścieżki 2,848 km).
- Ulica Łokietka w miejscowości Rewal (długość ścieżki 1,293 km).
- Obręb skrzyżowania ul. Trzebiatowskiej w Niechorzu (długość ścieżki 1,532 km).
- Obręb skrzyżowania ul. Trzebiatowskiej do mostu na kanale Dreżewo – Rybice (długość ścieżki 0,744 km).
- Rewal – Trzęsacz wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 102 (długość ścieżki 1,883 km).

Rozwijająca się sieć szlaków rowerowych przyczyniła się do udostępnienia oferty wypożyczalni rowerów na terenie gminy. W trzech największych miejscowości gminy Rewal do dyspozycji turystów oddane zostały nowoczesne wypożyczalnie sprzętu. **Rewal Bike System** oferuje najnowszy sprzęt do aktywnego spędzania wolnego czasu. Zaletą rewalskiej sieci wypożyczalni jest możliwość wypożyczenia sprzętu w jednej miejscowości i oddania go w innej. Dodatkową korzyścią płynącą z korzystania z Systemu Rewal Bike jest możliwość darmowego transportu roweru Rewalską Koleją Wąskotorową. W 2024 r. zostały otwarte dwa sezonowe punkty wypożyczalni na dworcach Nadmorskiej Kolei Wąskotorowej w Pogorzelicu i w Trzęsaczu.

W gminie dostępna jest **Nadmorska Kolej Wąskotorowa Sp. z o.o.**, dawniej Gryficka Kolej Wąskotorowa. To atrakcja turystyczna, która obejmuje 53,25 km trasy i łączy 15 stacji. Trasy przewozów turystycznych realizowane są na dwóch odcinkach: Gryfice – Trzęsacz (39,4 km) oraz Trzęsacz – Pogorzelica (9,9 km). Odcinek pomiędzy Pogorzelicą a Trzebiatowem pozostaje nieczynny z przyczyn technicznych.

Ruch kolejowy na linii Nadmorskiej Kolei Wąskotorowej Sp. z o.o. odbywa się na zasadach przewozów turystycznych, obejmując zarówno regularne, sezonowe kursy rozkładowe, jak i przejazdy na zamówienie. Sezon przewozowy trwa od pierwszego weekendu maja do końca września i obejmuje codzienne przejazdy na dwóch trasach turystycznych. W tym czasie pasażerowie mają również możliwość wynajęcia pociągów pozarozkładowych.

Po zakończeniu sezonu regularnego uruchamiane są kursy posezonowe. Ponadto, spółka realizuje kursy specjalne organizowane z okazji świąt narodowych i kościelnych oraz w okresie ferii zimowych. Z dostępnych danych wynika, że w 2024 r. z przejazdów Koleją Wąskotorową skorzystało łącznie 152 574 pasażerów.

Fotografia 3 Nadmorska Kolej Wąskotorowa

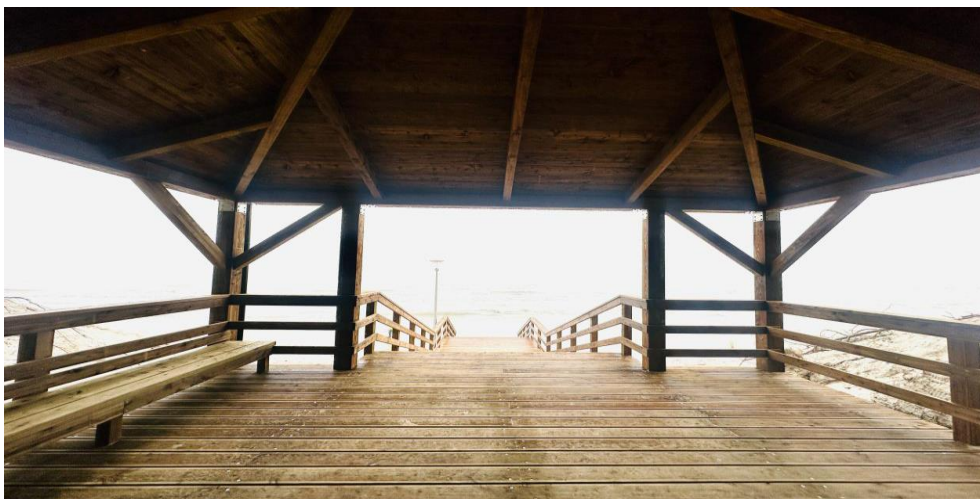

Źródło: <https://www.google.com/>

Gmina Rewal charakteryzuje się dobrze przygotowaną i rozwiniętą siecią nadmorsko-plażową. Dysponuje licznymi odpowiednio przygotowanymi zejściami na plażę, które zlokalizowane są we wszystkich nadmorskich miejscowościach (Pobierowo, Pustkowo, Trzęsacz, Rewal, Niechorze, Pogorzelica).

Fotografia 4 Nadmorskie zejścia na plażę w gminie Rewal

Źródło: <https://www.google.com/>

Na podstawie uchwały nr II/8/24 Rady Gminy Rewal z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie wykazu kąpielisk oraz sezonu kąpielowego na terenie gminy Rewal na rok 2024, utworzono 21 kąpielisk. W 2024 r. na rewalskich plażach funkcjonowało 11 drewnianych wież typu „baywatch”. Oprócz „standardowych” stanowisk ratowniczych, funkcjonują również stanowiska dedykowane zorganizowanym grupom dziecięcym i młodzieżowym. Kąpieliska w gminie oznaczone są **Błękitną Flagą** - międzynarodowym programem stworzonym przez Fundację na rzecz Edukacji Ekologicznej. Jej celem jest promocja zrównoważonego rozwoju w obszarze plaż i kąpielisk, marin oraz indywidualnych łodzi.

Fotografia 5 Błękitna flaga

Źródło: <https://www.google.com/>

Certyfikat Błękitnej Flagi jest przyznawany na jeden sezon, co oznacza, że plaże i mariny muszą co roku spełniać określone wymagania, aby utrzymać swoje wyróżnienie. Pierwszym certyfikowanym kąpieliskiem w gminie Rewal było w 2005 r. Pobierowo. Z każdym następnym rokiem powiększała się liczba wyróżnionych plaż. W 2024 r. w Polsce przyznano Błękitne Flagi tylko 31 kąpieliskom oraz 4 marinom, z czego 6 przyznano gminie Rewal.

Charakterystyka pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych. Stanowi ona jedno z podstawowych działań każdego samorządu.. Realizacja zadań pomocy społecznej to także ważny czynnik kształtowania rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, gdyż kreuje zadania samorządu w zakresie zdiagnozowanych problemów społecznych. Główną instytucją wykonującą zadania pomocy społecznej na terenie gminy Rewal jest **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu** (zwany dalej GOPS lub Ośrodek). Do zadań Ośrodka realizującego politykę społeczną gminy należy w szczególności:

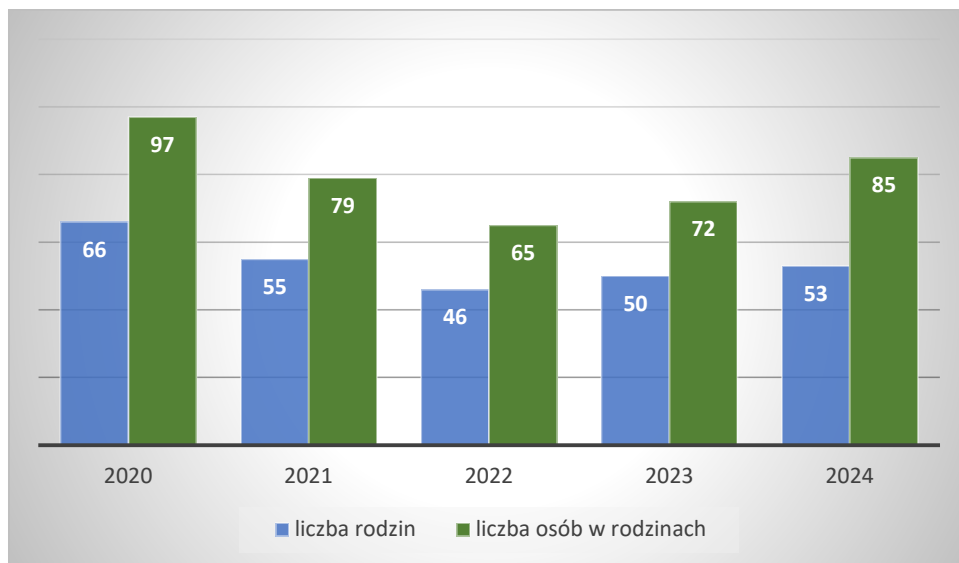
- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa;
- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego;
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych;
- udzielanie pomocy w formie dodatków mieszkaniowych, energetycznych.

Ważnym aspektem współczesnej pracy pracowników społecznych jest świadczenie pracy socjalnej oraz identyfikowanie potrzeb wynikających z potrzeb społecznych. Pomoc społeczna dokonuje analizy i oceny zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, a także realizuje zadania wynikające z rozeznaczonych potrzeb społecznych. Rozwija nowe formy pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb mieszkańców.

Beneficjenci pomocy społecznej

Na terenie gminy Rewal liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w analizowanych latach 2020-2024 przyjmowała wartości spadkowe do roku 2022. Od tego okresu widoczny jest niewielki wzrost liczby rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej na terenie gminy. W 2024 r. z pomocy społecznej skorzystały 53 rodziny, w których odnotowano 85 osób.

Wykres 11 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w gminie Rewal w latach 2020-2024

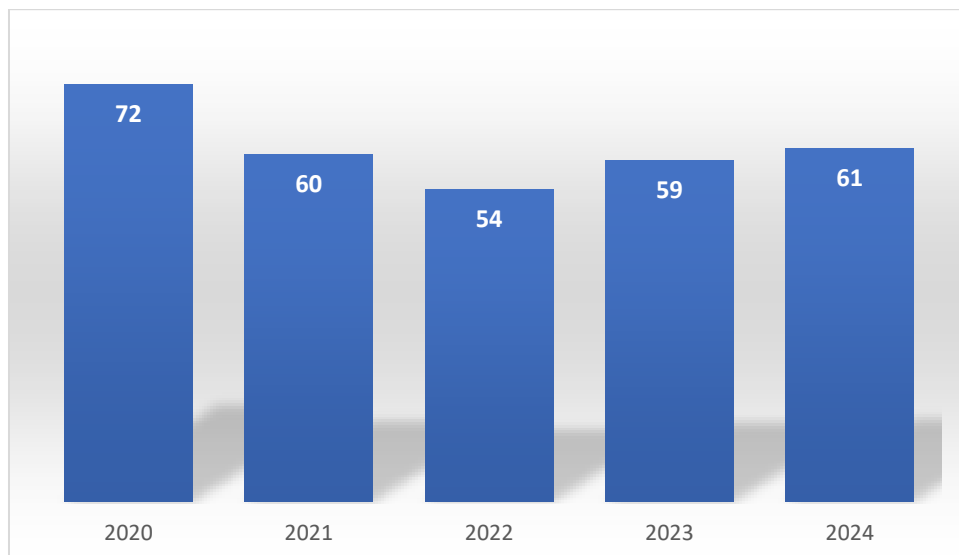

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

W 2024 r. z pomocy społecznej na podstawie wydanych decyzji skorzystało 61 osób.

W porównaniu z rokiem 2020 odnotowano spadek liczby osób o 11 osób, choć widoczny jest wzrost liczby osób w stosunku do 2022 r. (o 7 osób).

Wykres 12 Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji w latach 2020-2024

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej to osoby wieku produkcyjnym (34 osoby), w tym 23 mężczyzn i 11 kobiet w wieku poprodukcyjnym (34 osoby), w tym 13 mężczyzn i 21 kobiet. W wieku przedprodukcyjnym z pomocy społecznej skorzystało 16 osób, w tym 8 mężczyzn i 8 kobiet.

Tabela 6 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń w 2024 r.

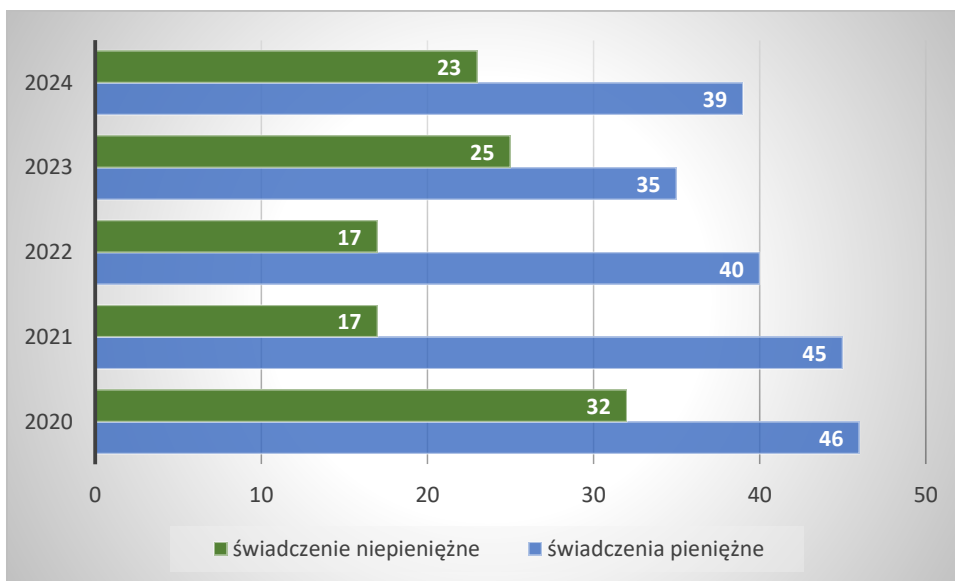
Wiek	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Przedprodukcyjny	16	8	8
Produkcyjny	34	11	23
Poprodukcyjny	34	21	13

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

Pomoc finansowa i niefinansowa

Pomoc udzielana osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, które korzystają z pomocy ośrodka na podstawie zrealizowanych świadczeń przyjmuje postać finansową lub niefinansową. W 2024 r. udzielono łącznie 1 807 świadczeń niepieniężnych oraz 295 świadczeń pieniężnych. Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych w analizowanych latach przyjmuje wartości malejące, z kolei liczba świadczeń niepieniężnych przyjmuje wartości rosnące. W 2024 r. świadczenia pieniężne przyznano 39 osobom, a ze świadczeń niepieniężnych skorzystały 23 osoby.

Wykres 13 Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2020-2024

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

Jedną z form otrzymywanych świadczeń pieniężnych są zasiłki dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji. W analizowanym okresie lat 2020-2024 liczba świadczeń w postaci przyznanych zasiłków stałych w nieznacznym stopniu uległa zmniejszeniu, w pozostałych zasiłkach nie odnotowano większych zmian. W 2024 r. przyznano 21 osobom zasiłek stały

oraz 13 osobom zasiłki okresowe. Z zasiłków celowych skorzystały 4 osoby oraz 1 osoba otrzymała specjalny zasiłek celowych.

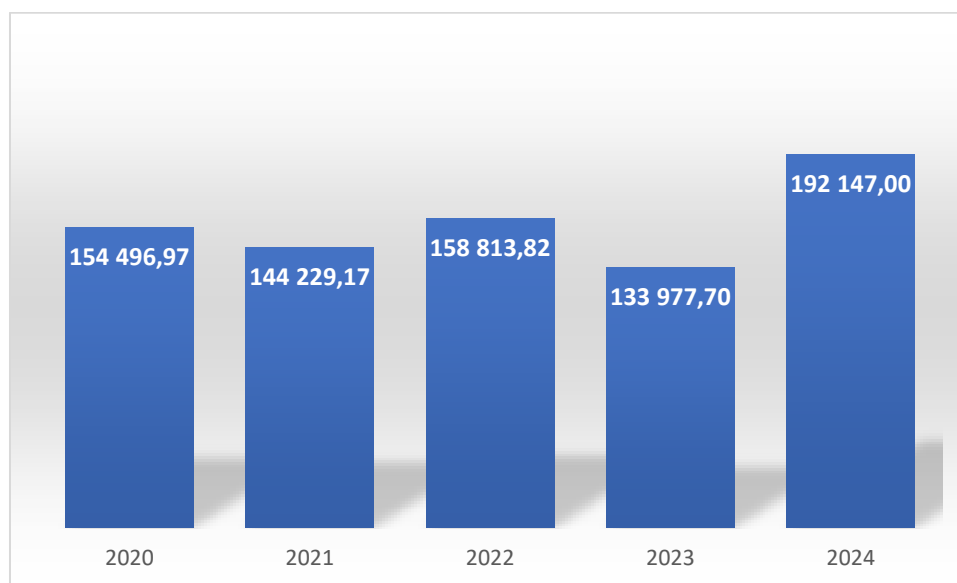
Tabela 7 Liczba osób korzystających z zasiłków w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Zasiłek stały	30	24	24	22	21
Zasiłek okresowy	14	18	11	11	13
Zasiłek celowy	4	6	4	3	4
Specjalny zasiłek celowy	3	3	1	1	1

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

Łącznie w analizowanym okresie lat 2020-2024 wydatki na świadczenia pieniężne w gminie Rewal uległy zwiększeniu, przyjmując w 2024 r. wartość 192 147,00 zł.

Wykres 14 Kwota wypłacanych świadczeń pieniężnych w latach 2020-2024

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

W ostatnich latach, mimo ogólnego spadku liczby osób korzystających ze wsparcia finansowego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu, zauważa się wyraźny wzrost liczby mieszkańców korzystających ze świadczeń w formie niepieniężnej. Zjawisko to może mieć związek z niepokojącymi tendencjami na rynku pracy oraz narastającymi problemami w rodzinach o charakterze dysfunkcyjnym. W konsekwencji zmienia się charakter zadań realizowanych przez pracowników socjalnych – fakt, że w ciągu ostatnich pięciu lat zmalała liczba osób objętych pomocą społeczną, nie przekłada się na zmniejszenie zakresu ich

obowiązków. Obecnie praca socjalna adresowana jest do wszystkich mieszkańców, niezależnie od ich sytuacji dochodowej, i przyjmuje formę m.in. poradnictwa oraz towarzyszenia w rozwiązywaniu problemów życia codziennego.

Coraz częściej pracownicy socjalni stykają się z trudnościami wynikającymi z braku podstawowych kompetencji życiowych, zerwania więzi rodzinnych, osamotnienia osób starszych czy nagłych, kryzysowych wydarzeń życiowych. Ich działalność ma charakter szeroko rozumianego wsparcia społecznego, ukierunkowanego na osoby szczególnie zagrożone wykluczeniem i marginalizacją. Współczesny pracownik socjalny to nie tylko osoba organizująca świadczenia pieniężne, lecz także specjalista angażujący się w sprawy rozpadu rodzin, uzależnień, trudności wychowawczych, problemów osób z niepełnosprawnościami oraz chorób dotyczących seniorów.

Doświadczenia ostatnich lat – w tym pandemia COVID-19 – pokazały, jak szeroka i elastyczna musi być rola pracy socjalnej. W okresie izolacji szczególną troską otoczono osoby starsze, którym zapewniano nie tylko wsparcie materialne, lecz także bieżącą pomoc w codziennym funkcjonowaniu. Natomiast wybuch wojny w Ukrainie przyniósł zupełnie nowe, wyjątkowo wymagające zadania. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu realizowali pomoc dla obywateli Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa. Oprócz wachlarza świadczeń pieniężnych udzielano pomocy w załatwianiu wielu różnych spraw, z którymi obywatele Ukrainy nie byli w stanie sobie poradzić z uwagi na barierę językową i brak umiejętności w załatwianiu spraw w instytucjach, w tym również pomoc w ustanowieniu opiekunów dla dzieci, których rodzice pozostali w Ukrainie. W celu aktywizacji zawodowej utworzono również na portalu społecznościowym stronę skierowaną w szczególności dla obywateli Ukrainy, na której pracodawcy mogli zamieszczać oferty pracy. Były to rozmaite rodzaje pomocy, których nie ujęto w statystykach - oparty na zaangażowaniu i empatii.

Aktualne kryzysy ekonomiczne – rosnące koszty utrzymania, sezonowy charakter zatrudnienia w gminie, inflacja, problemy z dostępnością opału czy wysokie raty kredytów – przyczyniają się do pogorszenia dobrostanu psychicznego wielu mieszkańców. Pracownicy socjalni coraz częściej spotykają się z narastającym lękiem, poczuciem niepewności i brakiem stabilizacji. Skutkuje to zwiększonym zapotrzebowaniem na poradnictwo, wizyty środowiskowe i stałe wsparcie – zwłaszcza wśród osób samotnych, przewlekle chorych

i w podeszłym wieku, które nierzadko mają trudność, by samodzielnie poradzić sobie z wyzwaniami dnia codziennego.

Powody korzystania z pomocy społecznej

Osoby korzystające z pomocy społecznej w formie przyznawanych zasiłków borykają się z różnymi problemami. Według danych z Ośrodka w 2024 r. ze świadczeń pieniężnych skorzystały 34 rodziny jednoosobowe i 13 wieloosobowych. Z kolei ze świadczeń niepieniężnych z pomocy skorzystało 10 rodzin jednoosobowych i 7 wieloosobowych.

Tabela 8 Rodzaje świadczeń, z których korzystały poszczególne typy rodzin w 2024 r.

Typy rodzin	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
Jednoosobowe	43	34	10
wieloosobowe	16	13	7

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

Do głównych powodów udzielania pomocy społecznej w 2024 r. należały przede wszystkim: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała i ciężka choroba oraz bezrobocie. W poniższej tabeli zestawiono główne powody udzielania wsparcia finansowego rodzinom z terenu gminy w latach 2020-2024.

Tabela 9 Powody udzielania zasiłków dla rodzin w gminie Rewal w latach 2020-2024

Powód przyznanej pomocy	2020	2021	2022	2023	2024
	liczba rodzin				
Alkoholizm	2	2	1	4	3
Bezdomność	5	3	2	3	3
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych (rodzina wielodzietna)	1	1	1	1	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych (rodzina niepełna)	0	0	0	1	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	1	1	1	0	0
Bezrobocie	9	12	9	10	16
Przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0
Długotrwała lub ciężka choroba	22	24	19	22	20

Powód przyznanej pomocy	2020	2021	2022	2023	2024
	liczba rodzin				
Niepełnosprawność	33	26	29	25	24
Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	1	2	2	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	0	1	0	0
Ubóstwo	37	39	35	31	31
Zdarzenia losowe	0	1	1	0	0

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

Analiza danych ujętych w powyższym zestawieniu wskazuje, iż najwięcej świadczeń w 2024 r. przyznano z powodu ubóstwa (762 świadczenia), długotrwałej choroby (671 świadczeń), wielodzietności (605 świadczeń) oraz kolejno z powodu niepełnosprawności (488 świadczeń) i bezdomności (213 świadczeń).

Tabela 10 Liczba świadczeń ze względu na rodzaj powodu udzielanej pomocy w 2024 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Świadczenia niepieniężne	Świadczenia pieniężne
Ubóstwo	762	580	182
Długotrwała i ciężka choroba	671	628	43
Wielodzietność	605	604	1
Niepełnosprawność	488	323	165
Bezdomność	213	175	38

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

Dożywianie

Pomoc w zakresie dożywiania w latach 2020 – 2024 realizowana była w ramach programów rządowych tj. „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 oraz „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2023 – 2028. Na terenie gminy Rewal ze wsparcia w zakresie dożywiania skorzystało 18 rodzin, w tym 35 osoby i 11 dzieci. Liczba rodzin korzystająca z Programu w analizowanym okresie zmniejszyła się o 11 rodzin, w tym o 5 osób. Liczba dzieci korzystająca z Programu nie uległa większym zmianom.

Tabela 11 Liczba osób korzystających z pomocy w formie dożywiania w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin	29	27	18	16	18
Liczba osób	40	43	35	31	35
Liczba dzieci	12	6	12	13	11

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

W 2024 r. na realizację Programu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu poniósł wydatki w łącznej kwocie 29 508,00 zł, w tym na zakup 1 114 posiłków dla 11 uczniów szkół i przedszkolaków zamieszkałych na terenie gminy Rewal, zakup 79 posiłków dla 1 osoby dorosłej oraz 41 świadczeń w formie zasiłku celowego na zakup żywności dla 18 osób na kwotę 21 117,00 zł.

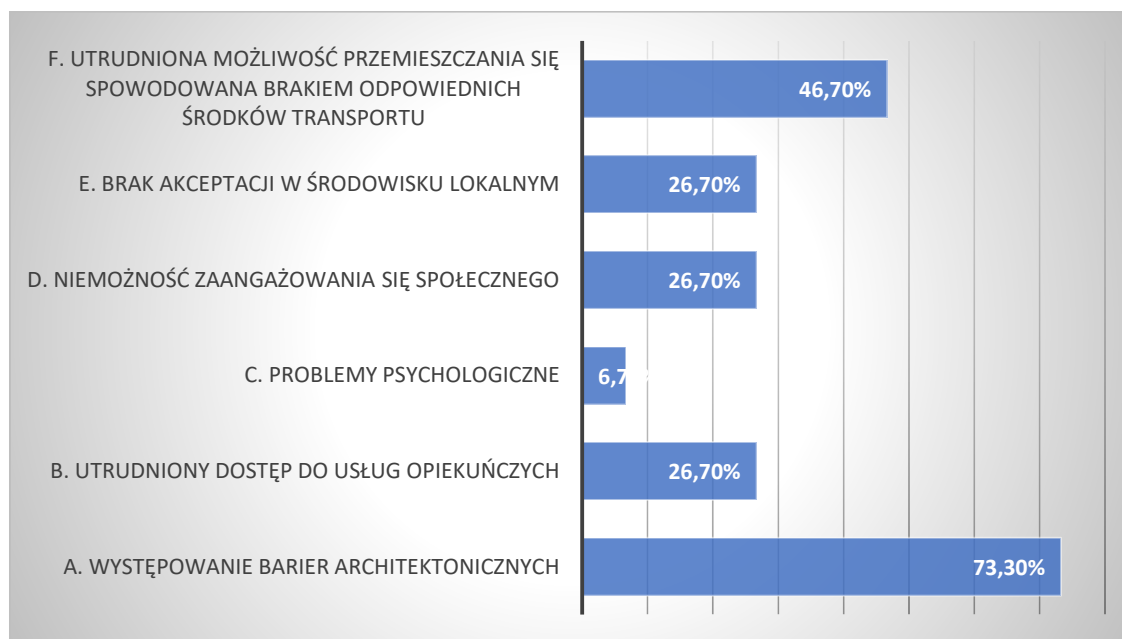
Na podstawie zawartej umowy pomiędzy Caritas Archidiecezji Szczecińsko – Kamieńskiej, a Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rewalu w grudniu 2024 r. rozdyskrebowano nieodpłatnie wśród osób najbardziej potrzebujących artykuły spożywcze. Żywność o łącznej wartości 14 256,00 zł trafiła do 39 rodzin, w tym 69 osób uprawnionych w łącznej ilości 1 591,14 kg. Średnio na osobę przypadała paczka o wadze ok. 34 kg. Pomoc otrzymały osoby/rodziny znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji, np. dotknięte: ubóstwem, sieroctwem, bezdomnością, bezrobociem, niepełnosprawnością, długotrwałą lub ciężką chorobą.

Zjawisko niepełnosprawności i usługi opiekuńcze

Wśród osób korzystających z pomocy społecznej na terenie gminy istotną część stanowią mieszkańcy z niepełnosprawnościami. Z uwagi na ograniczenia – przede wszystkim natury fizycznej – są oni szczególnie podatni na ryzyko marginalizacji i wykluczenia z życia społecznego. Jedną z kluczowych barier utrudniających ich integrację jest niedostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami. Braki w infrastrukturze dostępnej ograniczają ich uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności. Dodatkowo, poważnym problemem pozostaje niewystarczający dostęp do opieki zdrowotnej, w tym szczególnie do świadczeń geriatrycznych, co obniża jakość życia tej grupy mieszkańców.

Przeprowadzone badania społeczne wśród mieszkańców gminy Rewal wskazują, że 73,3% respondentów jest zdania, że osoby z niepełnosprawnością na terenie gminy posiadają trudności w wyniku występowania barier architektonicznych, a 46,7% badanych jest także zdania, że osoby z niepełnosprawnością posiadają utrudnioną możliwość przemieszczania się spowodowaną brakiem odpowiednich środków transportu.

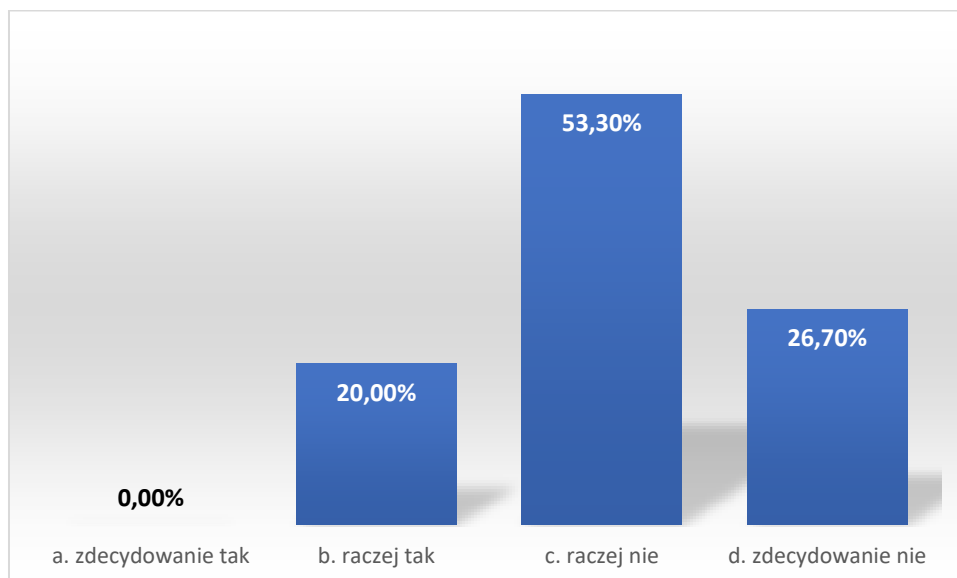
Wykres 15 Problem osób z niepełnosprawnością

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Na podstawie przeprowadzonych badań społecznych stwierdza się, że oferta pomocy społecznej dla osób z niepełnosprawnością na terenie gminy nie jest raczej wystarczająca. Takiego zdania jest łącznie 80% badanych mieszkańców. Zaledwie 20% respondentów wskazał, że oferta jaką oferuje gmina jest wystarczająca dla osób z niepełnosprawnością.

Wykres 16 Ocena pomocy dla osób z niepełnosprawnością

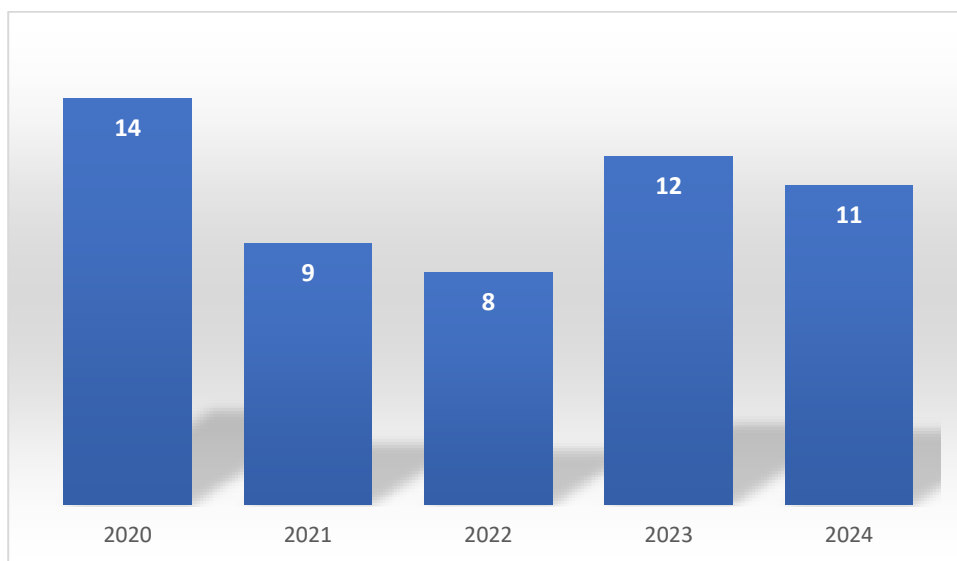
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r., każdej osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych okoliczności nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować, przysługuje wsparcie w formie usług opiekuńczych – zarówno podstawowych, jak i specjalistycznych. Z pomocy tej mogą korzystać także osoby posiadające rodzinę lub bliskich, o ile z różnych przyczyn nie są oni w stanie zapewnić im odpowiedniej opieki i pomocy w codziennym życiu. Postęp medycyny oraz poprawa warunków życia przyczyniają się do systematycznego wydłużania się średniej długości życia w Polsce. Jednocześnie wiek podeszły często wiąże się z pogorszeniem stanu zdrowia oraz występowaniem typowych dla seniorów schorzeń. Coraz więcej osób starszych mieszka samotnie, ponieważ tradycyjny model rodziny wielopokoleniowej stopniowo zanika. Brak codziennego wsparcia ze strony najbliższych, połączony z problemami zdrowotnymi, sprawia, że wiele z tych osób ma ograniczoną możliwość samodzielnego funkcjonowania.

Proces starzenia się społeczeństwa stawia przed systemem pomocy społecznej nowe, istotne wyzwania. Coraz większego znaczenia nabiera rozwój usług opiekuńczych oraz podejmowanie działań sprzyjających aktywizacji seniorów i zwiększeniu ich udziału w życiu społecznym gminy. Skuteczna pomoc tej grupie wymaga nie tylko wsparcia w zakresie opieki fizycznej, lecz także działań o charakterze integracyjnym i profilaktycznym, które przeciwdziałają osamotnieniu i izolacji społecznej.

Usługi opiekuńcze obejmują m.in. pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dnia codziennego, czynności o charakterze higieniczno-pielęgnacyjnym, realizację zaleceń lekarza oraz dbanie o utrzymanie kontaktów podopiecznego z otoczeniem. Zakres godzinowy świadczonych usług jest zróżnicowany – od kilku godzin tygodniowo do kilku godzin dziennie – w zależności od stopnia samodzielności osoby wymagającej wsparcia oraz możliwości jej rodziny w zapewnieniu opieki. Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu wynika, że w 2024 r. z usług opiekuńczych skorzystało 11 osób, a liczba ta w analizowanym okresie ulegała niewielkim wahaniom.

Wykres 17 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2020-2024

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

Najwięcej osób korzystających z usług opiekuńczych to osoby samotnie mieszkające lub posiadające rodzinę poza miejscem zamieszkania. Konieczność zapewnienia im pomocy wynika z faktu, iż rodzina nie jest w stanie zapewnić opieki, zwłaszcza w godzinach przedpołudniowych, ze względu na wykonywanie pracy zawodowej. Dodatkowo na terenie gminy staje się coraz częstsze samotne zamieszkiwanie osób starszych. Taka sytuacja wymaga rozwijania systemu oparcia środowiskowego dla tej grupy osób, w tym zapewnienia oferty usług opiekuńczych, pomocy socjalnej, edukacyjnej, kulturalno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej, a także w formie terapii zajęciowej.

Mieszkańcy gminy korzystają również z pomocy finansowej w formie świadczeń opiekuńczych. W 2024 r. udzielono ogółem 991 świadczeń opiekuńczych oraz 228 świadczeń pielęgnacyjnych. Liczba świadczeń opiekuńczych zmniejszyła się w analizowanych latach, a liczba świadczeń pielęgnacyjnych uległa wzrostowi, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12 Liczba świadczeń opiekuńczych w gminie Rewal w latach 2020-2024

Świadczenia opiekuńcze	2020	2021	2022	2023	2024
Specjalny zasiłek opiekuńczy	75	23	25	8	0
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeśli niepełnosprawność powstała do 21 roku życia	221	222	228	225	194
Zasiłek pielęgnacyjny – dla niepełnosprawnego dziecka	399	330	301	297	274
Zasiłek pielęgnacyjny – ogółem	879	827	852	838	763
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	257	275	323	316	289
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie, która ukończyła 75 lat	2	0	0	0	6
Świadczenia opiekuńcze ogółem	1 078	1 006	1 061	1 089	991
Świadczenie pielęgnacyjne	124	156	184	243	228

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

Oprócz udzielania pomocy w formie świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnością realizował w 2024 r. następujące Programy:

Opieka wytchnieniowa

Program był realizowany do grudnia 2024 r. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu. Adresatami Programu byli członkowie rodzin lub opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi wymagającymi opieki wytchnieniowej. Na realizację Programu przekazano środki w wysokości 25 750,00 zł, w tym koszty obsługi 350,00 zł. W rezultacie z tej formy skorzystała 1 osoba (127 godzin). Na realizację Programu wykorzystano środki w wysokości 6 246,00 zł, w tym 6 096,00 zł na opiekę wytchnieniową i 150,00 zł to koszty obsługi.

Program "Opieka 75+"

Program realizowany był przez gminę Rewal na podstawie zawartej z Wojewodą Zachodniopomorskim umowy nr 688/WZPS-4/75+/2024 z dnia 17.06.2024 r. Gmina Rewal na realizację zadań wynikających z Programu otrzymała dofinansowanie z budżetu państwa kwotę 12415,00 zł, przy założeniu, że wkład własny gminy wyniesie nie mniej niż 40%. Łączna kwota faktycznie wydatkowana na realizację niniejszego programu w 2024 r. wynosiła

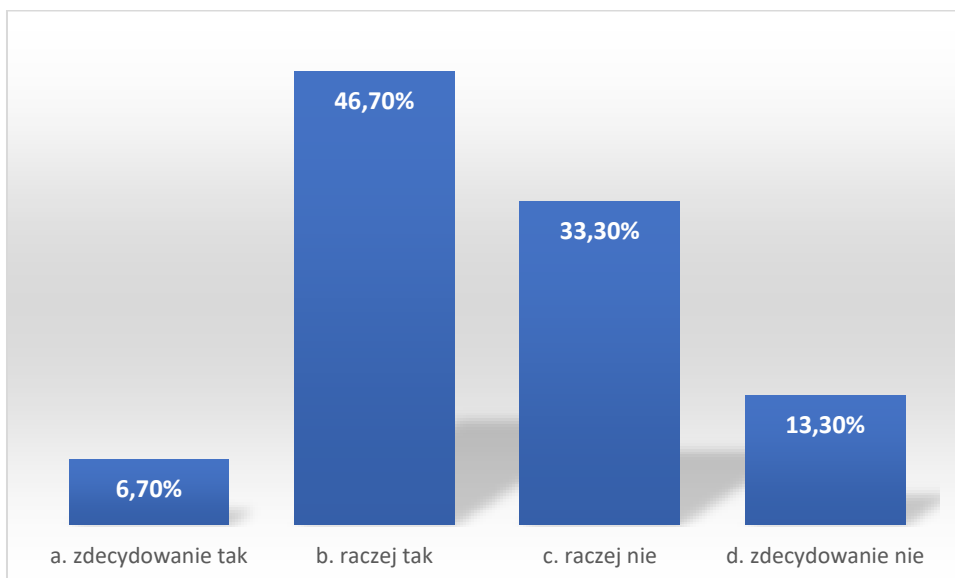
14 696,30 zł, w tym środki z budżetu państwa stanowiły kwotę 8 817,78 zł, natomiast wkład własny 5 878,52 zł. W ramach programu „Opieka 75+” realizowanego w 2024 r. usługi opiekuńcze były świadczone dla 4 osób. Łączna liczba zrealizowanych usług opiekuńczych wyniosła 344 godz.

Korpus Wsparcia Seniorów

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu w 2024 r. przystąpił do Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 – Moduł II. W tym celu podjęta została uchwała nr LXXV/500/24 Rady Gminy Rewal z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie przyjęcia i przystąpienie przez gminę Rewal do realizacji programu ośłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów w Gminie Rewal” na rok 2024. W ramach Programu – moduł II - seniorom w wieku 60 lat i więcej został zapewniony dostęp do „opasek bezpieczeństwa”, które są połączone z usługą operatora pomocy. Rzeczywista liczba osób, które przystąpiły do Programu wynosiła 21 osób. Z raportów dostawcy usług teleopieki podsumowujących realizację projektu wynika, że w 2024 r. użytkownicy opasek bezpieczeństwa w gminie Rewal wykonali 179 połączeń do telecentrum, w tym 10 połączenia poprzez wciśnięty przycisk SOS. 177 połączeń zakończyło się udzieloną teleporadą, a w dwóch przypadkach wezwano służby ratownicze. Na realizację Programu gmina Rewal uzyskała dotację z budżetu państwa w kwocie 10 700,00 zł. Łączna kwota wydatków na realizację niniejszego Programu w 2024 r. wyniosła 8 440,00 zł, w tym środki z budżetu państwa – 6 752,00 zł (80%) i środki własne Gminy 1 688,00 zł (20%).

Podejmowane działania na rzecz osób starszych w gminie Rewal w opinii respondentów zostały ocenione pozytywnie przez 47% badanych. Jednak łącznie aż 46% osób jest zdania, że gmina nie podejmuje wystarczających działań na rzecz osób starszych z terenu gminy.

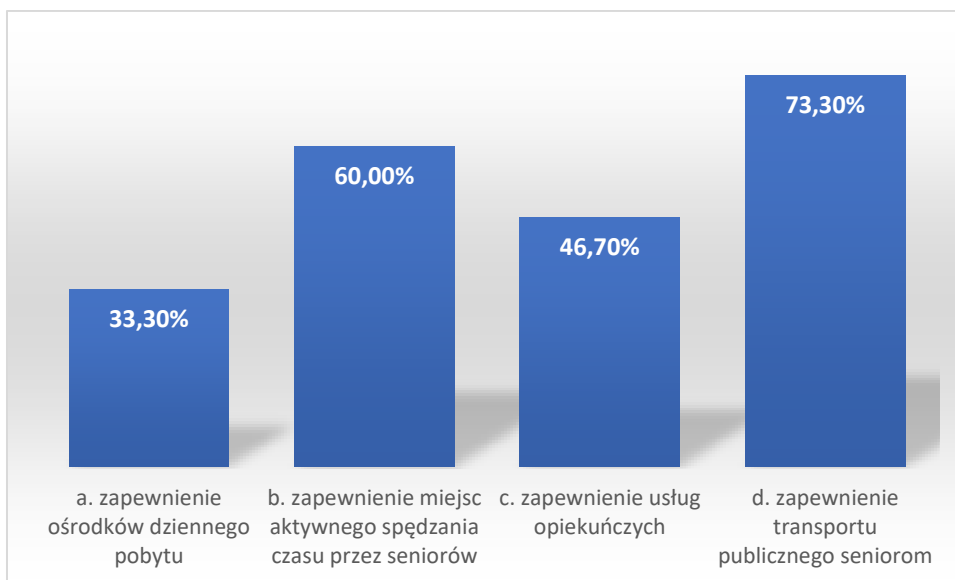
Wykres 18 Ocena działań podejmowanych na terenie gminy w odniesieniu do osób starszych

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Według mieszkańców gminy biorących udział w badaniu w ramach działań podejmowanych na rzecz osób starszych widoczna jest potrzeba zapewnienia przede wszystkim transportu publicznego dla seniorów (73,3%) oraz zapewnienia miejsc aktywnego spędzania czasu wolnego (60%).

Wykres 19 Działania wspierające osoby starsze na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

W kontekście rozwoju społecznego gminy należy rozwinąć system opieki w miejscu zamieszkania dla seniorów z terenu gminy, aby tym samym minimalizować zjawisko wykluczenia społecznego wśród tej grupy mieszkańców i wesprzeć rodziny wymagające

wsparcia w zakresie zapewnienia opieki osobom starszym i zależnym. Zapewnienie odpowiedniego wsparcia dla osób schorowanych, starszych i z niepełnosprawnościami będzie stanowił jeden z głównych kierunków rozwoju polityki społecznej państwa polskiego, z uwagi na starzenie się społeczeństwa oraz wzrastające potrzeby opiekuńcze dla osób starszych i samotnych. Pomoc instytucjonalna (DPS) powinna stanowić ostateczna pomoc w sytuacji, kiedy osoba samotna nie jest w stanie funkcjonować w środowisku samodzielnie i wymaga opieki całodobowej.

Asystent rodziny

Asystent rodziny został wprowadzony jako odpowiedź na potrzebę wzmocnienia działań innych służb społecznych w prowadzeniu pogłębionej pracy z rodzinami borykającymi się z licznymi trudnościami – zwłaszcza tymi, które mają obniżone kompetencje wychowawcze i problemy w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Najczęściej są to rodziny wielodzietne, w których dzieci są zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej. Zakres zadań asystenta wynika przede wszystkim z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Praca asystenta rodziny ma zasadniczo charakter wspierający, socjalny i wychowawczy, a jej główne miejsce stanowi środowisko domowe rodziny. Podstawową formą działania jest towarzyszenie i asystowanie rodzinie w codziennym funkcjonowaniu. Jednocześnie asystent może pełnić rolę koordynatora współpracy różnych instytucji i służb działających na rzecz danej rodziny. Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej liczba rodzin, z którymi jeden asystent może równocześnie pracować, zależy od stopnia złożoności problemów, jednak nie może przekroczyć 15.

Rodziny objęte wsparciem asystenta najczęściej doświadczają wielu nakładających się trudności – obok zaburzeń w sferze opiekuńczo-wychowawczej, bezrobocia czy niepełnosprawności pojawiają się również uzależnienia oraz przemoc. Powoduje to konieczność wieloaspektowego podejścia do zadań związanych ze wsparciem rodziny. Dodatkowo, nierzadko niewielkie zaangażowanie samych członków rodziny w proces zmiany sprawia, że współpraca z asystentem wydłuża się w czasie.

W 2024 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rewalu zatrudniony był 1 asystent rodziny. Z analizy danych Ośrodka wynika, że tylko jedna rodzina została objęta wsparciem asystenta. W rodzinie tej przebywało 2 dzieci.

Tabela 13 Liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin	0	1	1	2	1
Liczba osób w rodzinach objętych wsparciem asystenta	0	3	3	6	3

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

Rodzina stanowi najwłaściwsze i najbardziej naturalne środowisko do życia oraz wychowania dziecka. Zdarzają się jednak sytuacje, w których rodzice nie są w stanie zapewnić dziecku odpowiedniej opieki i wsparcia wychowawczego. W takich przypadkach kluczowe znaczenie ma system pieczy zastępczej – zarówno rodzinnej, jak i instytucjonalnej – który ma na celu czasowe przejęcie opieki nad dzieckiem, do momentu unormowania się sytuacji rodzinnej. W ramach realizacji przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina Rewal – w zakresie zadań własnych – częściowo finansowała koszty związane z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Dotyczyło to dzieci, które z powodu trudnych okoliczności nie mogły pozostać w rodzinach biologicznych. W 2024 r. odnotowano 6 dzieci z terenu gminy przebywających w pieczy zastępczej rodzinnej. W pieczy instytucjonalnej nie odnotowano przebywających dzieci z terenu gminy.

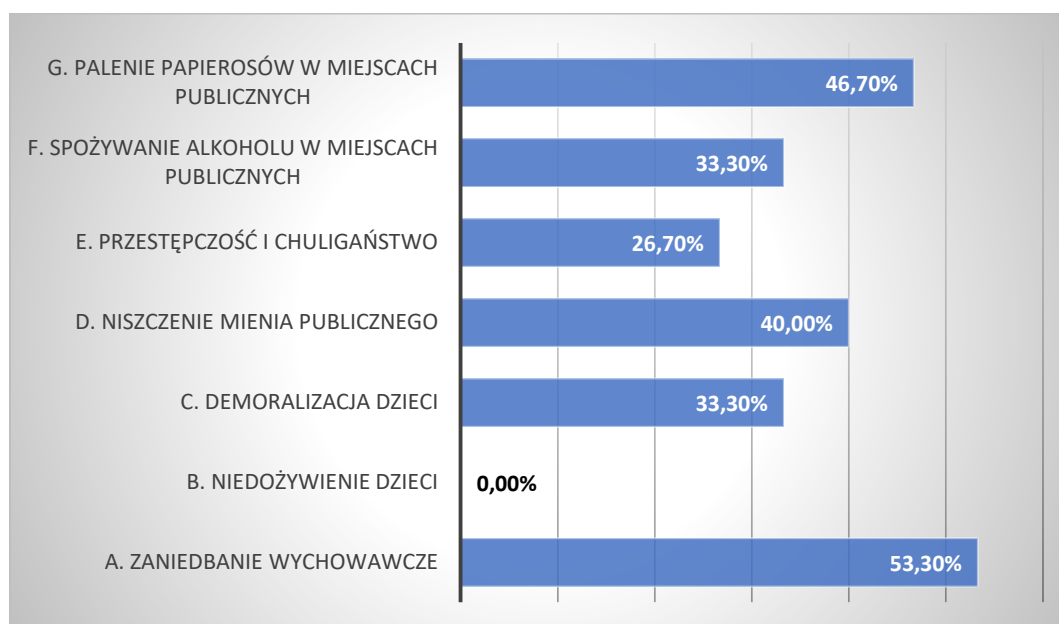
Tabela 14 Liczba dzieci w pieczy zastępczej w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba dzieci z gminy Rewal przebywających w pieczy zastępczej	4	4	4	5	6
Liczba dzieci w pieczy instytucjonalnej	0	0	0	0	0

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

Podczas przeprowadzonego badania społecznego respondenci wskazali, że do problemów najczęściej odnoszących się do dzieci i młodzieży z terenu gminy należą: zaniedbania wychowawcze (53,3%), a następnie: palenie papierosów w miejscach publicznych (46,7%), niszczenie mienia publicznego (40%), demoralizacja dzieci i spożywanie alkoholu w miejscach publicznych (33,3%). W opinii badanych problem niedożywienia dzieci nie występuje w gminie.

Wykres 20 Problemy dotyczące dzieci i młodzieży

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Wzrost liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej jest zjawiskiem, które może wskazywać na szereg niepokojących procesów społecznych i problemów w funkcjonowaniu rodzin. Wzrost ten może świadczyć o rosnących trudnościach rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Powody mogą obejmować: przemoc domową, uzależnienia (alkoholizm, narkomania), zaburzenia psychiczne u opiekunów, ubóstwo i bezradność życiową, zaniedbanie dzieci w zakresie podstawowych potrzeb (żywność, higiena, edukacja). W tej sytuacji należy monitorować rodziny, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych.

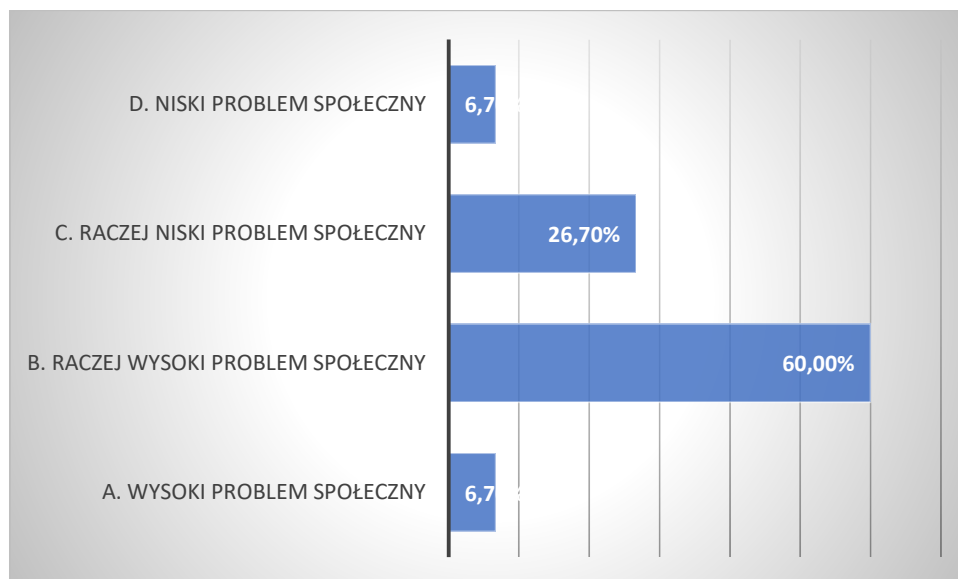
Uzależnienia i przemoc domowa

System wsparcia na rzecz rodziny realizowany jest przede wszystkim przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu, ale także przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rewalu (zwany dalej GKRPA) i Zespół Interdyscyplinarny (zwany dalej ZI). Obie instytucje ściśle współpracują z Ośrodkiem w celu minimalizowania niepożądanych zjawisk społecznych, jakimi są uzależnienia oraz przemoc domowa.

Uzależnienia – zarówno od substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, leki), jak i behawioralne (np. hazard, Internet, gry komputerowe) – stanowią poważny problem społeczny. Ich skuteczne rozpoznanie jest jednak często utrudnione i opóźnione z wielu

powodów. Uzależnienia rozwijają się stopniowo, często latami, a objawy mogą być długo tłumione lub ignorowane – zarówno przez osoby uzależnione, jak i ich otoczenie. Wiele osób nie zdaje sobie sprawy z choroby albo ją wypiera, a sami uzależnieni często nie zgłaszają się po pomoc dobrowolnie. W opinii respondentów problem uzależnień uchodzi za jeden z poważniejszych negatywnych zjawisk społecznych występujących na terenie gminy Rewal. 60% badanych uznało uzależnienia za raczej wysoki problem społeczny.

Wykres 21 Problem uzależnień na terenie gminy Rewal

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Na podstawie danych uzyskanych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rewalu wynika, że liczba rozmów z osobami uzależnionymi systematycznie maleje, co może wskazywać na niewielką liczbę osób uzależnionych na terenie gminy. W ostatnich latach nie odnotowano w gminie wniosków o leczenie odwykowe.

Tabela 15 Wspieranie osób uzależnionych w gminie w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rozmów z osobą uzależnioną	6	6	4	2	1
Liczba rozmów z członkami rodzin	3	3	2	1	0
Wnioski o leczenie odwykowe	5	1	1	0	0
Wnioski do sądu o leczenie odwykowe	0	0	0	0	0
Kontrole punktów sprzedaży alkoholu	0	0	0	0	0

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

Na terenie gminy nie działa Punkt informacyjno-konsultacyjny. Indywidualne konsultacje dla mieszkańców gminy realizowane były w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rewalu.

W 2024 r. z konsultacji skorzystało 16 osób, którym udzielono 10 porad w związku z problemem alkoholowym w rodzinie. W sprawie doświadczania przemocy domowej udzielono 8 porad. Ogólnie liczba udzielanych porad w badanym okresie uległa zmniejszeniu.

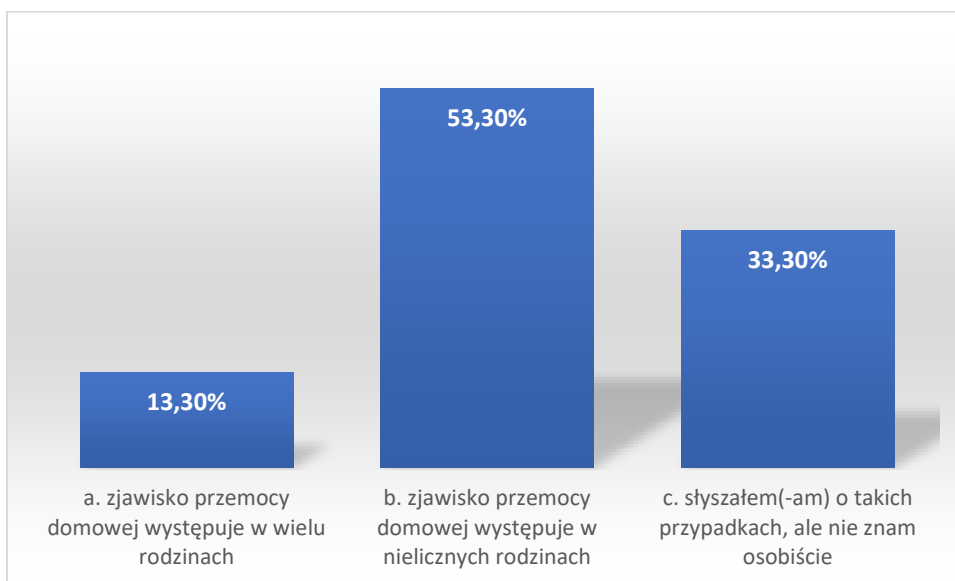
Tabela 16 Konsultacje dla mieszkańców gminy w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Osoby z problemem alkoholowym i członkowie ich rodzin	18	22	18	18	16
Porady osobom z problemem alkoholowym i członkom ich rodzin	18	22	16	10	10
Liczba porad osobom doświadczającym przemocy domowej	22	21	9	6	8
Liczba porad osobom stosującym przemoc domową	0	0	0	0	0

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu

Ocena występowania zjawiska przemocy domowej na terenie gminy została oceniona pozytywnie. Ponad połowa badanych osób jest zdania, że przemoc domowa występuje w nielicznych rodzinach. Zaledwie 13% respondentów uważa, że problem ten występuje w wielu rodzinach na terenie gminy.

Wykres 22 Problem przemocy domowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Zarówno uzależnienia, jak i przemoc domowa są poważnymi problemami społecznymi, które nie tylko prowadzą do cierpienia osób bezpośrednio dotkniętych, lecz także destabilizują strukturę społeczną, osłabiają funkcjonowanie rodzin i generują koszty dla systemu ochrony zdrowia, opieki społecznej, wymiaru sprawiedliwości czy edukacji. Te dwa zjawiska często się wzajemnie przenikają – uzależnienie (np. od alkoholu lub narkotyków) bywa czynnikiem wyzwalającym lub nasilającym przemoc, a jednocześnie osoby doświadczające przemocy często sięgają po substancje psychoaktywne jako formę radzenia sobie z traumą.

Gmina i jednostki samorządu terytorialnego powinny prowadzić diagnozy lokalnych problemów uzależnień i przemocy, wspierać działalność Punktu informacyjno-konsultacyjnego, realizować programy korekcyjno-edukacyjne i grupy wsparcia, organizować szkolenia i działania profilaktyczne, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży, a także współpracować z organizacjami pozarządowymi oraz służbami pomocowymi w celu minimalizowania problemu uzależnień i przemocy domowej. W poniższej tabeli uwzględniono formy pomocy profilaktycznej dla mieszkańców gminy Rewal oraz liczbę uczestników zorganizowanych wydarzeń w latach 2020-2024.

Tabela 17 Formy pomocy profilaktycznej i liczba uczestników w latach 2020-2024

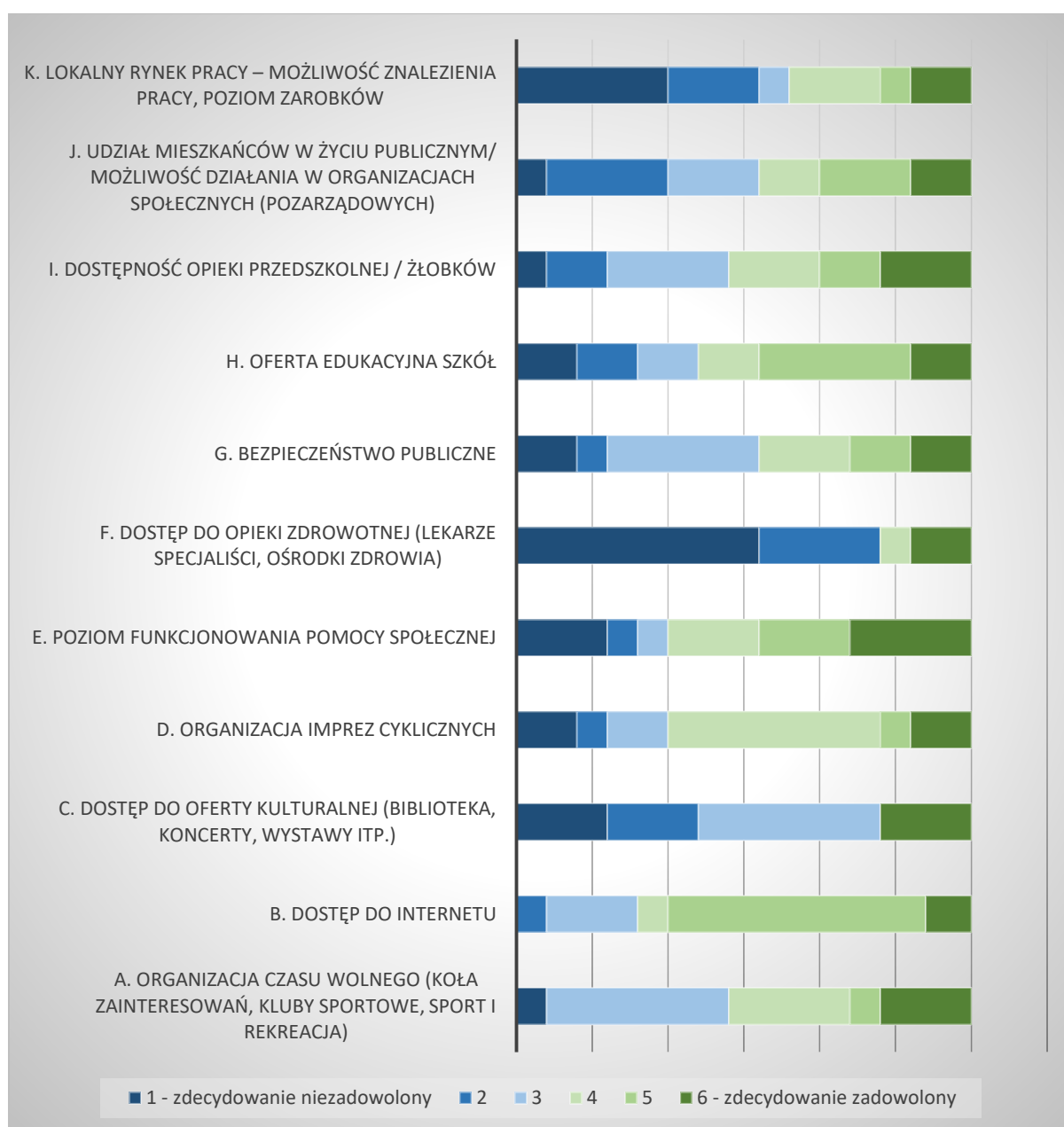
Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
	Liczba uczestników				
Programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej skierowane do dzieci i młodzieży	508	30	97	185	68
Jednorazowe prelekcje, pogadanki	80	281	111	115	270
Spektakle	148	53	130	116	205
Festyny i inne imprezy plenerowe (poza sportowymi)	125	200	348	260	380
Imprezy sportowe (turnieje, wyścigi, olimpiady)	0	200	248	120	200
Konkursy (plastyczne, literackie, muzyczne itp.):	97	107	112	102	150
Pozalekcyjne zajęcia sportowe	100	267	270	240	280

Źródło: dane z Urzędu Gminy w Rewalu

Zdiagnozowane problemy społeczne w gminie Rewal

Ocena uwarunkowań poszczególnych warunków życia została zaprezentowana na poniższym wykresie. W opinii respondentów biorących udział w badaniu społecznym najbardziej niekorzystnie oceniona została dostępność do opieki zdrowotnej oraz dostęp do oferty kulturalnej. Dużym problemem społecznym jest również lokalny rynek pracy, który wynika z braku stabilizacji zatrudnienia oraz z turystycznego, sezonowego zatrudnienia. Z kolei pozytywnie oceniono dostęp do internetu, poziom funkcjonowania pomocy społecznej, organizację imprez cyklicznych oraz ofertę edukacyjną szkół.

Wykres 23 Ocena zadowolenia respondentów z poszczególnych uwarunkowań

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Wśród działań, które należałoby podjąć w najbliższej przyszłości, aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom społecznym na terenie gminy Rewal mieszkańcy wskazali:

- poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnością (60%),
- poprawa dostępności do opieki medycznej (53,3%),
- inwestycje w infrastrukturę (40%),
- działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców (40%),
- przeciwdziałanie uzależnieniom (33,3%).

Na poniższym wykresie zaprezentowano działania w opinii badanych mieszkańców gminy, które należałoby podjąć w ramach rozwoju społecznego gminy Rewal.

Wykres 24 Działania, jakie należałoby podjąć w celu przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Na podstawie przeprowadzonej analizy uwarunkowań społecznych, funkcjonowania pomocy społecznej w gminie oraz przeprowadzonych badań społecznych można wysunąć wnioski,

że do głównych problemów społecznych na terenie gminy Rewal należą:

- sezonowość zatrudnienia i wzrastający poziom bezrobocia w okresie jesienno-zimowym;
- starzenie się społeczeństwa i wzrastające potrzeby osób zależnych;
- niewystarczający dostęp do placówek zdrowotnych;
- problemy w funkcjonowaniu osób z niepełnosprawnością, osób starszych i zależnych;
- pogłębiające się problemy opiekuńczo-wychowawcze rodzin;
- zjawisko uzależnień i często związanego z nim zjawiska przemocy domowej;
- niewystarczająca oferta edukacyjna i rekreacyjna w formie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży;
- niewystarczająca oferta kulturalna dla osób starszych;
- brak podmiotów ekonomii społecznej;
- pogarszająca się sytuacja przedsiębiorstw związanych z turystycznym charakterem gminy.

Pomimo stosunkowo pozytywnej oceny warunków życia na terenie gminy Rewal (80% mieszkańców uznaje je za dobre) badania ujawniają szereg problemów o charakterze strukturalnym. Dotyczą one głównie starzenia się społeczeństwa, niewystarczającej oferty aktywizacyjnej mieszkańców gminy, niedostatecznej infrastruktury wsparcia dla osób starszych, a także sezonowości zatrudnienia, które często prowadzą do marginalizacji i wykluczenia społecznego.

Powyższe problemy przedstawiono w kategoriach tematycznych, które ujęte zostały na poniższym schemacie.

Schemat 1 Główne problemy społeczne na terenie gminy Rewal

Źródło: opracowanie własne

Analiza SWOT

Analiza SWOT (Strenghts, Weakness, Opportunities, Threats) jest jedną z metod określania rozwoju diagnozowanego obszaru, ponieważ uwypatnia mocne i słabe strony oraz przedstawia szanse i zagrożenia, jakie mogą wystąpić w środowisku lokalnym. Mocne strony to atuty diagnozowanego obszaru, słabe strony to słabości, bariery i wady analizowanego obszaru. Z kolei szanse określają dodatkowe okoliczności pociągające za sobą korzystne zmiany, a zagrożenia – okoliczności, które negatywnie wpływają na plan rozwoju gminy. Szczegółowe opracowanie analizy SWOT jest ważnym etapem procesu planowania strategicznego, ponieważ jest to punkt wyjściowy dla stawianych celów strategicznych oraz podejmowanych w przyszłości działań społecznych.

Tabela 18 Analiza SWOT

MOCNE STRONY
• Atrakcyjne położenie i zasoby przyrodnicze gminy (potencjał rekreacji i turystyki), • Rozwój gminy pod względem infrastrukturalnym (drogi, ścieżki rowerowe, bezpieczeństwo komunikacyjne), • Dostępność miejsc noclegowych i usług gastronomicznych, • Nadmorska Kolej Wąskotorowa, • Aktywna działalność Muzeum Rybołówstwa Morskiego w Niechorzu, • Silna tożsamość lokalna i zaangażowanie społeczności, • Dobrze funkcjonująca pomoc społeczna, • Rozwinięty system bezpieczeństwa w postaci funkcjonujących OSP, Straży Gminnej, Policji, ratowników itp. • Realizacja programów na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnością (np. Opieka wytchnieniowa, Korpus wsparcia/Opieka 75 Plus itp.), • Rozwinięta sieć placówek edukacyjnych, • Dostępność do obiektów sportowych i rekreacyjnych (boiska, sale sportowe, siłownie zewnętrzne itp.), • Współpraca samorządu z lokalnymi instytucjami III sektora, • Rozwijająca się infrastruktura społeczna, sportowa i rekreacyjna, • Organizacja wielu wydarzeń kulturalnych, sportowych, edukacyjnych (promocja gminy), • Niewielki udział osób korzystających z pomocy społecznej, • Pozytywna ocena warunków życia w gminie, • Wykorzystywanie środków zewnętrznych na rozwój społeczno-gospodarczy gminy.
SŁABE STRONY
• Depopulacja i starzenie się społeczeństwa, rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym; obciążenie demograficzne, • Ograniczona dostępność usług zdrowotnych, • Niedostateczna infrastruktura i dostępność dla osób z niepełnosprawnościami (bariery architektoniczne, transport), • Bezrobocie i niska aktywność zawodowa w okresie posezonowym, niestabilność zatrudnienia, • Niedostatecznie rozwinięta oferta miejsc aktywności i opieki dla seniorów (Kluby Seniora), • Brak podmiotów ekonomii społecznej, • Demoralizacja dzieci i młodzieży, kryzys rodzin, brak autorytetów we współczesnym świecie. • Pogarszająca się sytuacja przedsiębiorstw związanych z turystycznym charakterem gminy.
SZANSE
• Finansowanie zewnętrzne (EFS+, programy senioralne, zdrowie psychiczne, infrastruktura społeczna i dostępność; środki dla OSP, turystyka zrównoważona), • Dostęp do środków europejskich w ramach SSW i polityki spójności 2021–2027, • Rozwój usług dla osób starszych i zależnych (kluby seniora, transport „na telefon”), • Partnerstwa lokalne (NGO, parafie, koła gospodyń, przedsiębiorcy, PUP, OSP) i ekonomia społeczna, • Cyfryzacja i teleusługi (teleporady, e-usługi urzędowe, zdalne wsparcie psychologiczne),

• Marka miejsca i produkty lokalne (agroturystyka, szlaki tematyczne: rowerowy, historyczny; festiwale), • Wzrost znaczenia polityki senioralnej, • Rozwój różnych form zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, • Rozwój oferty edukacyjnej i kulturalnej dla starszych mieszkańców gminy, zwiększenie ich aktywności społecznej.
ZAGROŻENIA
• Trwałe trendy demograficzne (odpływ młodych, niski przyrost naturalny, wzrost liczby osób starszych w wieku poprodukcyjnym), • Nasilanie problemów społecznych (uzależnienia, przemoc, samotność seniorów) i rosnące koszty opiekuńcze, • Wahania gospodarcze i inflacja, trudności w zakładaniu i prowadzeniu własnych działalności gospodarczych, • Presja sezonowości turystyki uzależnionej od czynników zewnętrznych, • Ryzyko wykluczenia transportowego i cyfrowego (szczególnie seniorzy i osoby z niepełnosprawnościami), • Niska aktywność zawodowa młodych dorosłych.

Źródło: opracowanie własne

CZĘŚĆ STRATEGICZNA

Prognoza zmian w zakresie objętym Strategią

Prognoza zmian w ramach realizacji celów i działań Strategii zakłada stopniowe ograniczanie najważniejszych, dziś zdiagnozowanych problemów społecznych – przy jednoczesnym dostosowywaniu lokalnej polityki społecznej do wyraźnych trendów demograficznych, gospodarczych i społecznych zachodzących w gminie. W perspektywie lat 2026–2030 można oczekiwać, że konsekwentne wdrażanie Strategii przyczyni się do lepszego przygotowania gminy na proces starzenia się mieszkańców (rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym przy spadku grupy w wieku produkcyjnym), poprzez rozwój usług opiekuńczych, wsparcia środowiskowego oraz działań integracyjnych kierowanych do seniorów i osób zależnych.

W obszarze rynku pracy i przedsiębiorczości przewiduje się stopniowe wzmacnianie lokalnej gospodarki, opartej głównie na turystyce, ale jednocześnie dywersyfikację źródeł dochodu mieszkańców. Działania ukierunkowane na rozwój stabilnych, także całorocznych miejsc pracy, wsparcie lokalnych przedsiębiorców oraz osób rozpoczynających działalność gospodarczą mogą ograniczać negatywne skutki sezonowości zatrudnienia, takie jak niestabilne dochody, epizodyczne bezrobocie poza sezonem czy migracje zarobkowe młodych mieszkańców.

Realizacja Strategii powinna również przełożyć się na rozwój lokalnego systemu wsparcia rodzin w kryzysie, dzieci i młodzieży, osób z niepełnosprawnościami oraz innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wzmacnianie kompetencji służb społecznych, rozwijanie usług opiekuńczych, poradnictwa i pracy środowiskowej ma prowadzić do wcześniejszego wychwytywania problemów (przemoc, uzależnienia, zaniedbania opiekuńczo-wychowawcze) i skuteczniejszego ich rozwiązywania. Równolegle rozwój organizacji pozarządowych oraz – w dalszej perspektywie – sektora ekonomii społecznej powinien wzmacniać lokalny kapitał społeczny, integrować mieszkańców i tworzyć dodatkowe miejsca pracy w obszarze usług społecznych, kulturalnych i opiekuńczych.

Ogólnie prognozuje się, że wdrażanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rewal na lata 2026–2030 doprowadzi do: lepszego dostosowania oferty usług społecznych do potrzeb starzejącego się społeczeństwa, stopniowego wzmacniania bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców (stabilniejsze zatrudnienie, dostęp do usług zdrowotnych i opiekuńczych) oraz większej aktywności i współodpowiedzialności

społeczności lokalnej za rozwiązywanie problemów społecznych. Tym samym zaplanowane cele strategiczne i operacyjne wyznaczają kierunek długofalowych zmian, nakierowanych na ograniczanie zdiagnozowanych zjawisk problemowych i budowanie spójnego, bardziej odpornego systemu wsparcia społecznego w gminie.

Misja i wizja rozwoju społecznego gminy Rewal

Misja

Misją gminy Rewal jest tworzenie spójnej, bezpiecznej i solidarnej wspólnoty lokalnej, w której każdy mieszkaniec – niezależnie od wieku, stanu zdrowia czy sytuacji życiowej – ma zapewniony dostęp do wsparcia społecznego, usług publicznych oraz warunków sprzyjających godnemu i aktywnemu życiu. Samorząd, we współpracy z partnerami lokalnymi, dąży do wzmocnienia rodzin, wspierania osób w kryzysie, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz budowania kapitału społecznego opartego na współodpowiedzialności i aktywności mieszkańców.

Wizja

Gmina Rewal w 2030 roku to gmina przyjazna mieszkańcom, wrażliwa społecznie i dobrze przygotowana na wyzwania demograficzne oraz gospodarcze. To miejsce, w którym funkcjonuje dostępny i zintegrowany system usług społecznych, skutecznie wspierający rodziny, dzieci i młodzież, osoby starsze, chore oraz z niepełnosprawnościami.

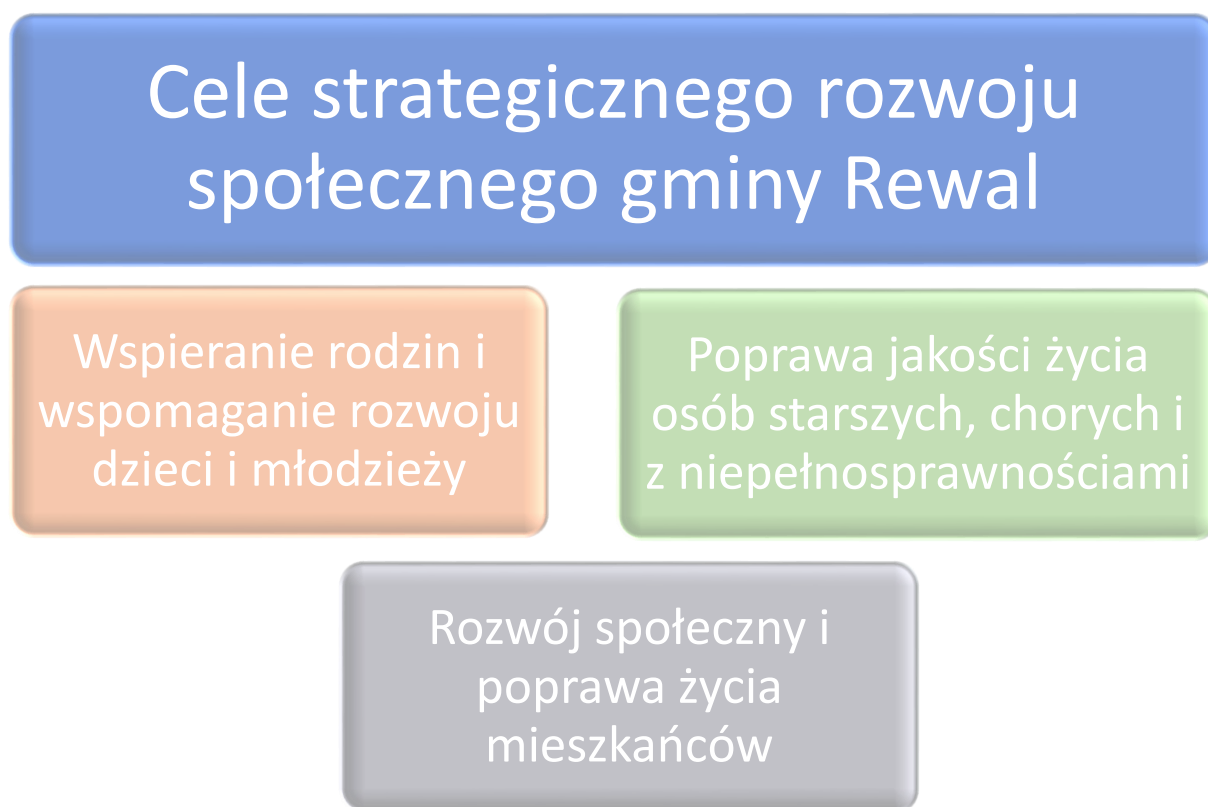
Gmina charakteryzuje się wysoką jakością życia, aktywną społecznością lokalną, rozwiniętą infrastrukturą społeczną oraz partnerską współpracą samorządu z organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami. Rewal jest gminą, w której bezpieczeństwo socjalne, integracja społeczna i zdrowy styl życia stanowią fundament zrównoważonego rozwoju.

Cele strategiczne i operacyjne

Zaplanowane działania w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rewal na lata 2026-2030 służyć mają minimalizowaniu zdiagnozowanych problemów społecznych na terenie gminy. Dodatkowo wyznaczają kierunek funkcjonowania systemu pomocy społecznej, współpracy instytucji i organizacji pozarządowych oraz aktywizacji środowisk i osób marginalizowanych.

Głównym celem Strategii jest aktywizacja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez zbudowanie sprawnego i profesjonalnego systemu wsparcia społecznego na terenie gminy Rewal. Strategiczne cele składają się na cel główny i są konieczne do osiągnięcia, aby przeciwdziałać zdiagnozowanym problemom społecznym. Na poniższym schemacie przedstawiono cele strategicznego działania gminy w obszarze społecznym, a w formie tabelarycznej zaprezentowano odpowiadające im cele operacyjne.

Schemat 2 Cele strategiczne

Źródło: opracowanie własne

Tabela 19 Cele operacyjne

Cele strategiczne	Cele operacyjne
CEL I Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	1. Rozwój lokalnego systemu wsparcia dla rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze. 2. Wsparcie rodzin (finansowe i rzeczowe). 3. Przeciwdziałanie przemocy domowej. 4. Podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom.
CEL II Poprawa jakości życia osób starszych, chorych i z niepełnosprawnościami	1. Diagnoza potrzeb. 2. Zapobieganie izolacji i marginalizacji poprzez rozwój systemu wsparcia oraz poprawa warunków ich życia.
CEL III Rozwój społeczny i poprawa życia mieszkańców	1. Rozwój infrastruktury społecznej i kapitału społecznego. 2. Działania na rzecz ochrony zdrowia i zdrowego stylu życia. 3. Zapobieganie innym negatywnym zjawiskom społecznym.

Źródło: opracowanie własne

Spójność z lokalnymi, regionalnymi, krajowymi i europejskimi dokumentami strategicznymi

Strategia jest dokumentem, który wyznacza kierunki działań w obszarze społecznym, a w szczególności w ramach działań skierowanych na przezwyciężenie problemów oraz występujących deficytów społecznych. W tym zakresie konieczne jest zachowanie jego spójności z dokumentami strategicznymi, które wyznaczają działania w ramach rozwoju gminy, a także w kontekście zdiagnozowanych obszarów wymagających interwencji. Dotyczy to dokumentów strategicznych na szczeblu gminnym, powiatowym i wojewódzkim. W poniższym zestawieniu uwzględniono najważniejsze dokumenty strategiczne, z którymi cele strategiczne Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rewal na lata 2026-2030 zachowują zgodność.

- Poziom gminny

Strategia Rozwoju Gminy Rewal na lata 2025-2034:

Cel strategiczny I Budowanie silnej i zintegrowanej wspólnoty lokalnej poprzez rozwój kapitału ludzkiego, usług edukacyjnych, zdrowotnych i społecznych oraz wzmacnianie postaw obywatelskich

1. Cel szczegółowy: Rozwój demograficzny poprzez tworzenie warunków do rozwoju usług edukacyjnych i aktywizacji mieszkańców
2. Cel szczegółowy: Poprawa dostępności usług medycznych i profilaktyki zdrowotnej
3. Cel szczegółowy: Wzmacnianie więzi społecznych i integracji mieszkańców
4. Cel szczegółowy: Rozszerzenie oferty usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych dla mieszkańców gminy
5. Cel szczegółowy: Podnoszenie efektywności zarządzania gminą

Cel strategiczny II Wzmocnienie konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju gospodarki lokalnej poprzez rozwój przedsiębiorczości opartej na zasobach kulturowych i przyrodniczych

1. Cel szczegółowy: Dywersyfikacja gospodarki i wspieranie przedsiębiorczości lokalnej
2. Cel szczegółowy: Zrównoważony rozwój turystyki w Gminie Rewal
3. Cel szczegółowy: Promocja zasobów kulturowych i historycznych jako czynnika rozwoju gospodarczego

Cel strategiczny III Zrównoważony rozwój przestrzeni gminy z poszanowaniem walorów przyrodniczych, krajobrazowych i klimatycznych

1. Cel szczegółowy: Ochrona i rozwój zasobów przyrodniczych gminy
2. Cel szczegółowy: Kształtowanie estetycznej i przyjaznej środowisku przestrzeni publicznej
3. Cel szczegółowy: Budowanie świadomości ekologicznej i odpowiedzialnych postaw społecznych
4. Zwiększenie Efektywności Energetycznej oraz adaptacja do zmian klimatu

- Poziom powiatowy

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Gryfickim na lata 2017-2025

PRIORYTET 1. EDUKACJA

CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1.1. Podejmowanie działań w kierunku wzmocnienia struktur oświaty w zakresie działań profilaktycznych i edukacyjnych.
- 1.2. Działać na rzecz tworzenia programów dla wzrostu oferty edukacyjnej dla wszystkich mieszkańców powiatu.

1.3. Tworzenie warunków na rzecz podnoszenia świadomości społecznej wśród mieszkańców powiatu, w tym rozwijanie świadomości zagrożeń.

1.4. Działać w celu wspierania osób bezrobotnych w efektywnym nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy.

PRIORYTET 2. PROBLEMY SPOŁECZNE

Cele szczegółowe

2.1. Działać na rzecz utworzenia skutecznego systemu pomocy osobom niepełnosprawnym.

2.2. Działać w kierunku przeciwdziałania uzależnieniom.

2.3. Tworzyć warunki w celu podnoszenia bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu gryfickiego.

2.4. Pomoc osobom zagrożonym ubóstwem.

2.5. Stworzyć warunki do sprawnego udzielania pomocy społecznej osobom starszych wiekiem.

2.6. Wsparcie rodzin niewydolnych w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

2.7. Zapewnienie dzieciom miejsc w pieczy zastępczej.

2.8. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie.

2.9. Działać w kierunku pozyskania pozabudżetowych środków finansowych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej powiatu gryfickiego.

PRIORYTET 3 SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Cele szczegółowe

3.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w zakresie polityki społecznej.

3.2. Wspieranie i inspirowanie działań przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu osób starszych i niepełnosprawnych.

PRIORYTET 4: INFRASTRUKTURA

Cele szczegółowe

4.1. Rozwijanie kompleksowej pomocy na rzecz osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

4.2. Tworzyć warunki na rzecz rozwoju zaplecza sportowego i rehabilitacyjnego.

4.3. Działania w kierunku powiększenia bazy mieszkalnictwa socjalnego.

- Poziom wojewódzki

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030:

I CEL STRATEGICZNY OTWARTA SPOŁECZNOŚĆ

- 1.1 Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny
- 1.2 Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom regionu
- 1.3 Rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego

III CEL STRATEGICZNY SPRAWNY SAMORZĄD

- 3.1 Rozwój głównych ośrodków miejskich
- 3.2 Rozwój obszarów pozaaglomeracyjnych
- 3.4 Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych
- 3.5 Wzmocnienie kompetencji dla zarządzania regionem

Kierunki działań w ramach polityki społecznej

Elementem rozwiązywania problemów społecznych jest wdrażanie polityki społecznej, zwanej też polityką socjalną. Polityka ta polega na celowej działalności państwa i innych podmiotów w kształtowaniu warunków życia i pracy ludzi oraz stosunków międzyludzkich. Jej celem jest zaspokojenie potrzeb indywidualnych i społecznych. Polityka społeczna dotyczy m.in.: spraw rodzinnych, zatrudnienia, kształcenia, wyżywienia, mieszkania, kultury, ochrony zdrowia, organizacji wypoczynku i turystyki, walki z patologiami społecznymi.

W kontekście diagnozy głównych problemów i negatywnych zjawisk społecznych występujących na terenie gminy Rewal, sformułowano następujące kierunki interwencji (działań), które mają przyczynić się do realizacji założonych celów strategicznych.

Tabela 20 Działania w ramach realizacji celu strategicznego I

CEL I WSPIERANIE RODZIN I WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY	
CEL OPERACYJNY 1.	
ROZWÓJ LOKALNEGO SYSTEMU WSPARCIA DLA RODZIN MAJĄCYCH PROBLEMY OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE	
DZIAŁANIA DO REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1. Diagnozowanie sytuacji rodzin, wczesne identyfikowanie rodzin zagrożonych kryzysem we współpracy ze środowiskiem lokalnym (szkoły, przedszkola, ochrona zdrowia, NGO).	- liczba monitorowanych rodzin (>10/rok)
2. Działania edukacyjne na rzecz zwiększenia kompetencji rodzicielskich w zakresie komunikacji i wychowywania.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
3. Praca socjalna z rodzinami, w których zdiagnozowano w szczególności problem bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych.	- liczba rodzin objęta wsparciem (>5/rok)
4. Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny.	- liczba rodzin objęta wsparciem (>5/rok)
5. Realizacja programów w tym gminnego programu wspierania rodziny, programów osłonowych i projektów opracowanych na rzecz dzieci i rodzin.	- liczba realizowanych programów (>2/rok)
6. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego na terenie gminy.	- liczba osób otrzymująca wsparcie (>10/rok)
7. Zapewnienie dostępności do opieki żłobkowej i przedszkolnej.	- liczb dzieci w żłobku i w przedszkolu (>30/rok)
8. Zapewnienie dostępności do wsparcia specjalistycznego (m.in. psychologicznego, prawnego, rodzinnego, pedagogicznego).	- liczba udzielonych porad specjalistycznych (>50/rok)
9. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez stworzenie systemu stypendialnego.	- liczba dzieci otrzymujących stypendium socjalne (>10/rok)
10. Współpraca z podmiotami, instytucjami na rzecz wspierania rodziny.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
11. Prowadzenie naboru na rodziny wspierające.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)

12. Rozwijanie pozaszkolnych form wsparcia dla dzieci i rodziny.	- liczba dzieci korzystających ze wsparcia (>50/rok)
13. Organizacja wypoczynku dla dzieci/młodzieży.	- liczba dzieci korzystających ze wsparcia (>10/rok)
CEL OPERACYJNY 2.	
WSPARCIE RODZIN (FINANSOWE I RZECZOWE)	
1. Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.	- liczb rodzin korzystająca ze wsparcia (>15)
2. Współpraca z organizacjami spoza sektora publicznego działającymi na rzecz rodzin i osób ubogich.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
3. Udzielanie pomocy w formie posiłku lub pomocy pieniężnej na zakup posiłku lub żywności.	- liczb osób korzystających ze wsparcia (>30)
4. Udzielenia wsparcia rodzinom w ramach istniejących systemów zabezpieczenia społecznego.	- liczb rodzin korzystająca ze wsparcia (>10)
CEL OPERACYJNY 3.	
PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ	
1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie gminy we współpracy z innymi instytucjami i podmiotami.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
2. Realizacja działań profilaktycznych i informacyjnych.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
3. Prowadzenie działań edukacyjnych dla mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem grup wysokiego ryzyka.	- liczba przeprowadzonych działań (>2/rok)
4. Realizacja programów psychoedukacyjnych i terapeutycznych.	- liczba realizowanych programów (>1/rok)
5. Realizacja procedury Niebieskie Karty jako narzędzia interwencyjnego.	- liczba Niebieskich Kart (<20/rok)
6. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą domową.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)

7. Upowszechnianie informacji na temat możliwości uzyskania pomocy przez osoby dotknięte przemocą domową i ich rodziny a także wsparcia dla sprawców poprzez kierowanie na zajęcia korekcyjne.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
8. Organizacja specjalistycznej pomocy psychologicznej i prawnej.	- liczb udzielonych porad specjalistycznych (>50/rok)
9. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w obszarze przemocy domowej oraz wymiana informacji poprzez spotkania, wspólne szkolenia i konferencje.	- liczba osób szkolących się (>2/rok)
10. Zapewnienie wsparcia osobom pracującym w obszarze przemocy domowej w formie superwizji, coachingu lub grup wsparcia.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
CEL OPERACYJNY 4.	
PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z PRZECIWDZIAŁANIEM UZALEŻNIENIOM	
1. Organizowanie pomocy specjalistycznej dla osób z problem uzależnienia. Prowadzenie Punktu konsultacyjno-informacyjnego.	- liczba osób korzystających z punktu (>40/rok)
2. Systematyczne prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie profilaktyki uzależnień a także rozwiązywania problemów uzależnień.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
3. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.	- liczba realizowanych programów (>1/rok)
4. Działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	- liczba przeprowadzonych działań (>5/rok)
5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, z placówkami leczenia uzależnień.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
6. Rozwój form spędzania czasu dla rodzin i dzieci.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
Realizatorzy celów i działań:	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu, Urząd Gminy Rewal,
Środki finansowe na realizację celów:	Budżet gminy, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich.
Partnerzy w realizacji celów:	organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne

Efekty realizacji celów:	Realizacja celów doprowadzi do wzmocnienia lokalnego systemu wsparcia rodzin poprzez wcześniejsze wykrywanie kryzysów, rozwój pracy socjalnej i asystentury rodzinnej oraz zwiększenie dostępności pomocy specjalistycznej. Efektem będzie poprawa kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców, lepsze warunki rozwoju dzieci i młodzieży (w tym wyrównywanie szans edukacyjnych), ograniczenie skali przemocy domowej i uzależnień oraz wzrost bezpieczeństwa i spójności społecznej w gminie
Czas realizacji działań:	2026-2030
Ramy finansowe:	> 2 000 000 zł

Źródło: opracowanie własne

Tabela 21 Działania w ramach realizacji celu strategicznego II

CEL II POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB STARSZYCH, CHORYCH I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	
CEL OPERACYJNY 1. DIAGNOZA POTRZEB	
DZIAŁANIA DO REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1. Systematyczne monitorowanie potrzeb osób starszych, schorowanych, samotnych i z niepełnosprawnością.	- liczba monitorowanych osób (>10/rok)
2. Monitorowanie potrzeb w zakresie mieszkań wspomaganych/treningowych.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
CEL OPERACYJNY 2 ZAPOBIEGANIE IZOLACJI I MARGINALIZACJI POPRZEC ROZWÓJ SYSTEMU WSPARCIA ORAZ POPRAWA WARUNKÓW ICH ŻYCIA	
1. Działania aktywizujące (warsztaty, zajęcia ruchowe itp.), profilaktyczne, prozdrowotne	- liczba przeprowadzonych działań (>10/rok)
2. Utworzenie placówki dziennej dla seniorów np. klub seniora, dzienny dom seniora, centrum opiekuńczo-mieszkalne.	- liczba osób korzystających ze wsparcia (>25/rok)
3. Podejmowanie działań (projektów) w celu poprawy sytuacji osób potrzebujących, poprzez wprowadzanie nowych lub ulepszanie istniejących usług.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)

5. Realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych w miejscu zamieszkania.	- liczba osób korzystających z usług opiekuńczych (>10)
6. Podejmowanie działań w zakresie dostępności architektonicznej, cyfrowej i komunikacyjnej na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
7. Realizacja programów polityki społecznej	- liczba realizowanych programów (>1/rok)
8. Pomoc wytchnieniowa dla opiekunów osób starszych, chorych lub z niepełnosprawnością	- liczba osób korzystających ze wsparcia (>1/rok)
9. Zapewnienie dostępności do rehabilitacji w miejscu zamieszkania.	- liczba realizowanych programów (>1/rok)
10. Realizacja innych działań i projektów wdrażających innowacyjne formy opieki i pomocy w miejscu zamieszkania np. Teleopieka - opieka na odległość, pomoc sąsiedzka.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
11. Zapewnienie miejsca w mieszkaniu treningowym, wspomagany w oparciu o zdiagnozowane potrzeby.	- liczba mieszkań treningowych, wspomaganych (>1)
12. Zapewnienie wsparcia asystenta dla osoby z niepełnosprawnością lub dla seniora.	- liczba osób korzystających ze wsparcia (>5/rok)
13. Prowadzenie działań profilaktycznych.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
14. Zwiększenie dostępności mieszkań socjalnych lub komunalnych.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
15. Zapewnienie specjalistycznego wsparcia.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
Realizatorzy celów i działań:	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu, Urząd Gminy Rewal,
Środki finansowe na realizację celów:	Budżet gminy, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich.
Partnerzy w realizacji celów:	organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne
Efekty realizacji celów:	Realizacja celów doprowadzi do lepszego rozpoznania i systematycznego monitorowania potrzeb osób starszych, chorych, samotnych oraz z niepełnosprawnościami, co umożliwi trafniejsze planowanie i kierowanie wsparcia. W efekcie nastąpi ograniczenie izolacji i marginalizacji, poprawa warunków życia i samodzielności poprzez rozwój usług opiekuńczych (także specjalistycznych i wytchnieniowych), zwiększenie dostępności rehabilitacji oraz wdrażanie rozwiązań takich jak teleopieka, a także poprawa dostępności architektonicznej, cyfrowej i komunikacyjnej oraz poszerzenie oferty wsparcia dziennego i mieszkaniowego (mieszkania treningowe/wspomagane).

Czas realizacji działań:	2026-2030
Ramy finansowe:	> 1 000 000 zł

Źródło: opracowanie własne

Tabela 22 Działania w ramach realizacji celu strategicznego III

CEL III ROZWÓJ SPOŁECZNY I POPRAWA ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	
CEL OPERACYJNY 1.	
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO	
DZIAŁANIA DO REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1. Budowa/adaptacja budynków na lokale socjalne i komunalne, wspomagane lub treningowe	- liczba lokali socjalnych/komunalnych (>5)
2. Rozpoznanie potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych – opracowanie pogłębionej diagnozy.	- liczba przeprowadzonych działań (>10/rok)
3. Przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu w Centrum Usług Społecznych w oparciu o sporządzoną diagnozę.	- liczba utworzonych CUS (1)
4. Promowanie i zachęcanie do tworzenia podmiotów ekonomii społecznej na terenie gminy lub do podjęcia współpracy przez podmioty ekonomii społecznej spoza terenu gminy.	- liczba podmiotów ekonomii społecznej (≥ 1)
5. Działalność kulturalna i dostęp do biblioteki publicznej na terenie gminy. Stworzenie oferty cyfrowego czytelnictwa dla mieszkańców gminy.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
6. Podtrzymanie sprawności zawodowej mieszkańców gminy poprzez zapewnienie dostępu do różnych form np. rekreacji, fizjoterapii, rehabilitacji itp. a także do poradnictwa specjalistycznego.	- liczba przeprowadzonych działań (>10/rok)

7. Wprowadzenie Karty Mieszkańca Gminy uprawniającej do ulgowego korzystania np. z obiektów rekreacyjnych na terenie gminy, ulg w opłatach parkingowych, w opłatach za śmieci itp.	- liczba wdrożonych programów (1) - liczba osób, którym wydano Kartę (>200)
8. Wprowadzenie Karty Seniora uprawniającej m.in. do ulgowych przejazdów komunikacją publiczną.	- liczba wdrożonych programów (1) - liczba osób, którym wydano Kartę (>100)
9. Podnoszenie kwalifikacji kadry pomocy społecznej i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.	- liczba osób szkolących się (>3/rok)
10. Inicjowanie w gminie działalności organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
CEL OPERACYJNY 2.	
DZIAŁANIA NA RZECZ OCHRONY ZDROWIA I ZDROWEGO STYLU ŻYCIA	
1. Zwiększenie dostępności do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej w tym rozwój opieki pielęgniarstwa i lekarskiej w miejscu zamieszkania (wizyty domowe).	- liczba osób korzystających ze wsparcia (>30)
2. Poszerzenie oferty usług placówek ochrony zdrowia o lekarzy specjalistów w ramach NFZ.	- liczba nowych usług (>1/rok)
3. Podejmowanie działań w zakresie zapewnienia dostępu do stomatologa w ramach NFZ na terenie gminy.	- liczba nowych usług (>1/rok)
4. Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
5. Realizowanie programów profilaktycznych i zdrowotnych.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
6. Zapewnienie wykonania badań diagnostycznych na terenie gminy.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
CEL OPERACYJNY 3.	
ZAPOBIEGANIE INNYM NEGATYWNYM ZJAWISKOM SPOŁECZNYM	
1. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)

2. Inicjowanie działań w tworzeniu miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych (np. spółdzielnia socjalna, ZAZ itp.).	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
3. Tworzenie kręgów wsparcia.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
4. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Gryficach.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie zabezpieczenia miejsc dla osób bezdomnych z gminy Rewal.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
6. Udostępnianie informacji o ofertach pracy, szkoleniach, warsztatach, dotacjach.	- liczba przeprowadzonych działań (>1/rok)
7. Realizacja programów polityki społecznej.	- liczba realizowanych programów (>3/rok)
Realizatorzy celów i działań:	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu, Urząd Gminy Rewal,
Środki finansowe na realizację celów:	Budżet gminy, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich.
Partnerzy w realizacji celów:	organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne, PUP, przedsiębiorcy
Efekty realizacji celów:	Realizacja celów doprowadzi do wzmocnienia infrastruktury społecznej i poprawy jakości życia mieszkańców poprzez rozwój zasobu mieszkań (socjalnych, komunalnych, wspomaganych i treningowych), poszerzenie dostępu do usług społecznych oraz przekształcenie GOPS w Centrum Usług Społecznych, co usprawni koordynację i dostępność wsparcia. Jednocześnie nastąpi wzrost kapitału społecznego i aktywności mieszkańców dzięki rozwojowi organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej, wdrożeniu Karty Mieszkańca i Karty Seniora, rozbudowie oferty kulturalnej i prozdrowotnej oraz poprawie dostępu do świadczeń zdrowotnych i profilaktyki, co przełoży się na ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych (m.in. bezdomności, wykluczenia, bierności zawodowej) oraz większe poczucie bezpieczeństwa i integracji społecznej w gminie.
Czas realizacji działań:	2026-2030
Ramy finansowe:	> 6 000 000 zł

Źródło: opracowanie własne

System monitorowania i sprawozdawczości

System zarządzania Strategią

Za koordynację oraz nadzór nad realizacją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rewal na lata 2026–2030 odpowiada Wójt Gminy Rewal, przy współpracy z Urzędem Gminy oraz jednostkami organizacyjnymi gminy. Realizacja poszczególnych celów i działań Strategii powierzona jest właściwym podmiotom, w szczególności Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Rewalu, który pełni kluczową rolę operacyjną w obszarze polityki społecznej, a także innym jednostkom organizacyjnym, organizacjom pozarządowym oraz partnerom społecznym.

Strategia realizowana jest w oparciu o zasadę partnerstwa i współpracy międzyinstytucjonalnej. Oznacza to ścisłą współpracę pomiędzy samorządem gminnym, instytucjami pomocy społecznej, podmiotami ochrony zdrowia, placówkami oświatowymi, Powiatowym Urzędem Pracy, Policją oraz sektorem pozarządowym. Taki model zarządzania umożliwia kompleksowe i skoordynowane podejście do rozwiązywania problemów społecznych.

System monitoringu realizacji Strategii

Monitoring realizacji Strategii ma charakter ciągły i polega na systematycznym gromadzeniu, analizowaniu oraz ocenie danych dotyczących stopnia realizacji celów i działań. Podstawą monitoringu są przyjęte wskaźniki realizacji, określone dla poszczególnych celów operacyjnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rewalu pełni funkcję **podmiotu monitorującego oraz sprawozdawczego** Strategii. Do jego zadań należy:

- zbieranie danych i informacji od realizatorów poszczególnych działań,
- analiza osiąganych wskaźników,
- identyfikowanie problemów i barier w realizacji Strategii,
- przygotowywanie sprawozdania z realizacji Strategii.

Sprawozdanie sporządzane będzie **corocznie** i przedkładane Wójtowi Gminy Rewal oraz Radzie Gminy. Raport ten stanowić będzie podstawę do oceny postępów we wdrażaniu Strategii oraz do podejmowania decyzji korygujących w zakresie realizowanych działań.

System ewaluacji Strategii

Ewaluacja Strategii ma na celu ocenę skuteczności, efektywności oraz adekwatności podejmowanych działań w odniesieniu do zdiagnozowanych problemów społecznych i zmieniających się potrzeb mieszkańców gminy. Ewaluacja obejmować będzie m.in.:

- stopień osiągnięcia celów strategicznych i operacyjnych,
- skuteczność zastosowanych instrumentów wsparcia,
- efektywność wykorzystania środków finansowych,
- wpływ Strategii na poprawę jakości życia mieszkańców.

Na potrzeby zarządzania Strategią przyjmuje się, że ewaluacja to system oceny bieżącego wdrażania zadań ujętych w Strategii. Ewentualne wyjaśnienie, dlaczego wartości wskaźników nie zostały osiągnięte, jakie są przyczyny wystąpienia problemów oraz jak je rozwiązać.

Wyniki ewaluacji stanowiąc będą podstawę do aktualizacji Strategii, wprowadzania zmian w jej zapisach lub przygotowania kolejnego dokumentu strategicznego w obszarze polityki społecznej.

Zasady aktualizacji Strategii

Strategia ma charakter dokumentu otwartego i może być aktualizowana w trakcie jej obowiązywania, w szczególności w przypadku:

- istotnych zmian społeczno-gospodarczych lub demograficznych,
- zmian w przepisach prawa,
- pojawienia się nowych problemów społecznych lub potrzeb mieszkańców.

Propozycje zmian mogą wynikać z wniosków zawartych w sprawozdaniach GOPS oraz z rekomendacji formułowanych w ramach ewaluacji. Aktualizacja Strategii dokonywana będzie w trybie właściwym dla jej przyjęcia.

Spis map, schematów, tabel, wykresów

Spis map

Mapa 1 Położenie gminy Rewal	6
------------------------------------	---

Spis schematów

Schemat 1 Główne problemy społeczne na terenie gminy Rewal	62
Schemat 2 Cele strategiczne	68

Spis tabel

Tabela 1 Liczba bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2020-2024	14
Tabela 2 Liczba interwencji OSP w pożarach i zagrożeniach miejscowych w 2024 r.....	19
Tabela 3 Liczba uczniów w placówkach edukacyjnych na terenie gminy Rewal w latach 2022-2024.....	21
Tabela 4 Kwota dotacji dla organizacji pozarządowych w 2024 r.....	27
Tabela 5 Liczba podmiotów według rodzaju działalności	30
Tabela 6 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń w 2024 r.	40
Tabela 7 Liczba osób korzystających z zasiłków w latach 2020-2024	41
Tabela 9 Rodzaje świadczeń, z których korzystały poszczególne typy rodzin w 2024 r.	43
Tabela 10 Powody udzielania zasiłków dla rodzin w gminie Rewal w latach 2020-2024.....	43
Tabela 11 Liczba świadczeń ze względu na rodzaj powodu udzielanej pomocy w 2024 r.	44
Tabela 12 Liczba osób korzystających z pomocy w formie dożywiania w latach 2020-2024 ..	45
Tabela 13 Liczba świadczeń opiekuńczych w gminie Rewal w latach 2020-2024.....	49
Tabela 14 Liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny w latach 2020-2024.....	53
Tabela 15 Liczba dzieci w pieczy zastępczej w latach 2020-2024	53
Tabela 17 Wspieranie osób uzależnionych w gminie w latach 2020-2024.....	55
Tabela 19 Dane z Punktu informacyjno-konsultacyjnego w latach 2020-2024	56
Tabela 20 Formy pomocy profilaktycznej i liczba uczestników w latach 2020-2024	57
Tabela 21 Analiza SWOT.....	63
Tabela 22 Cele operacyjne	69
Tabela 23 Działania w ramach realizacji celu strategicznego I	73
Tabela 24 Działania w ramach realizacji celu strategicznego II	76
Tabela 25 Działania w ramach realizacji celu strategicznego III	78

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba ludności na terenie gminy Rewal w latach 2020-2024.....	9
Wykres 2 Liczba ludności w grupach funkcjonalnych w gminie Rewal w latach 2020-2024 ...	10

Wykres 3 Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w latach 2020-2024	11
Wykres 4 Przyrost naturalny w gminie Rewal w latach 2020-2024.....	11
Wykres 5 Saldo migracji w gminie Rewal w latach 2020-2024.....	12
Wykres 6 Ocena warunków życia na terenie gminy Rewal.....	13
Wykres 7 Liczba osób bezrobotnych w gminie Rewal w latach 2020-2024.....	13
Wykres 8 Liczba udzielanych porad lekarskich na terenie gminy Rewal w latach 2020-2024	16
Wykres 9 Ocena dostępności do placówek zdrowotnych.....	17
Wykres 10 Udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON	31
Wykres 11 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w gminie Rewal w latach 2020-2024	39
Wykres 12 Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji w latach 2020-2024	39
Wykres 13 Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2020-2024	40
Wykres 14 Kwota wypłacanych świadczeń pieniężnych w latach 2020-2024	41
Wykres 15 Problem osób z niepełnosprawnością.....	46
Wykres 16 Ocena pomocy dla osób z niepełnosprawnością	47
Wykres 17 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2020-2024.....	48
Wykres 18 Ocena działań podejmowanych na terenie gminy w odniesieniu do osób starszych	51
Wykres 19 Działania wspierające osoby starsze na terenie gminy.....	51
Wykres 20 Problemy dotyczące dzieci i młodzieży	54
Wykres 21 Problem uzależnień na terenie gminy Rewal	55
Wykres 22 Problem przemocy domowej	56
Wykres 23 Ocena zadowolenia respondentów z poszczególnych uwarunkowań.....	58
Wykres 24 Działania, jakie należałoby podjąć w celu przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym	60

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 16b i 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, do zadań własnych gminy należy w szczególności opracowanie, przyjęcie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Strategia wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Dokument ten pozwala w sposób całościowy określić kierunki działań samorządu w obszarze polityki społecznej i stanowi podstawę do planowania i realizacji programów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.

Prace nad dokumentem prowadzone były w oparciu o diagnozę sytuacji społecznej Gminy Rewal, obejmującą m.in. analizę danych demograficznych, społecznych i ekonomicznych. W procesie opracowania dokumentu zaangażowany był GOPS w Rewalu. Projekt dokumentu został poddany konsultacjom społecznym, które odbyły się w okresie od 2 do 16 stycznia 2026r. W trakcie konsultacji nie zgłoszono żadnych uwag.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest niezbędne w celu zapewnienia spójnej i długofalowej polityki społecznej gminy, odpowiadającej na zidentyfikowane problemy i potrzeby mieszkańców.